

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kladóhivatal:

V. Bóthory-utca 24. szám.

Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt
Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.



XVI. évfolyam, 21. szám.

Május hó 19.

A mezőgazdasági szakoktatás

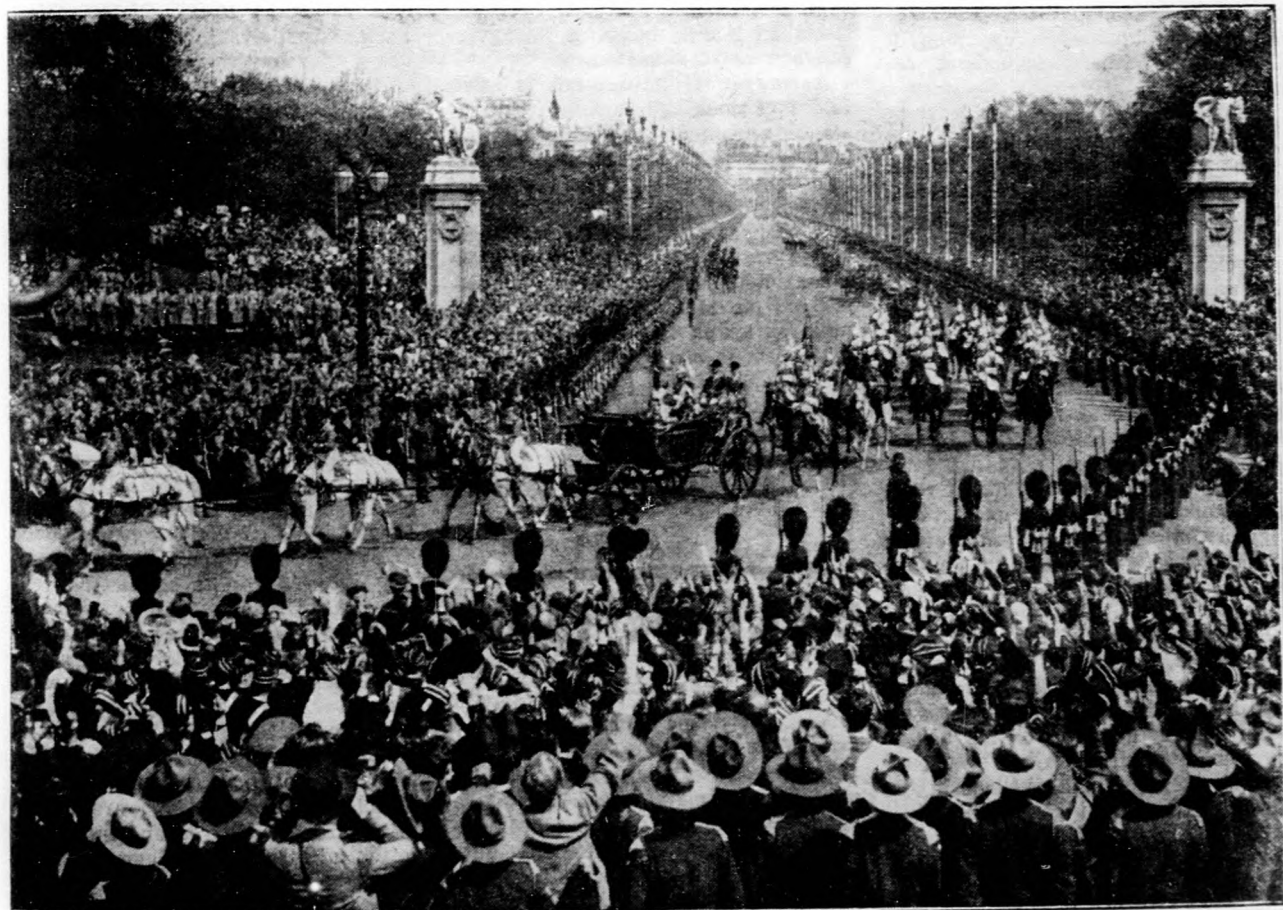
A közoktatásügyi reformjavaslat széleskörű és magas színvonalú parlamenti vitájában fontosságához mérten igen jelentős szerep jutott a mezőgazdasági szakoktatás kérdésének, amelyet nagy szakszerűséggel és legapróbb részleteire kiterjedten vitáltak a Ház kiváló szónokai.

Ezt a tényt jóleső meglepedettséggel állapítjuk meg, egyben pedig szilárdulni kezd bennünk a remény,

hogy a kérdés, amely a nemzet gazdasági boldogulása szempontjából minden más célnál égetőbb és fontosabb, az összes lehetőségek és adottságok felhasználásával és igénybevételeivel a reformkormány programjának keretében a közeljövőben a megvalósulás útjaira is elérhet.

A mezőgazdasági szakoktatás kérdése a világháborút követő gazdasági harcok kiméretlen és belátástalan ön-

zésében kezdett egyre fokozódóbb jelentőséget nyerni. Abban az arányban, ahogy az egyes államokban az önellátási (autarchikus) törekvések mindinkább kifejlődni s a gazdasági elzárkózások mindjobban megvalósulni kezdtek, egyre fokozódott a szükségessége annak is, hogy a mezőgazdasági termelés úgy minőségben, mint mennyiségben, de árban is, a gyilkos versenyben helytálló s ha



Kép az angol királyi pár uralkodásának ezüstjubiläumáról:
a királyi párt vivő hat fehérlovas diszhintó ujjongó százezrek sorfala között.

csak lehet, veretlenül is maradjon.

A kérdés fontosságát a szakavatottak már régen észrevették.

A „*Vasárnap*“ 15 éve népszerűsíti a mezőgazdasági szakismereteket egyrészt cikkeikkel, másrészt a lapban közölt szaktanácsokkal. Nem ismerünk nagyobb jelentőségű kérdést a szakoktatás lendületes kiépítésénél, hiszen minden ettől függ: a termelés átszervezése, a rentabilitás megteremtése, a szövethetési gondolat általános megalapozása s e három főcélról függő minden egyéb gazdasági lehetőség valóra válása.

Mayer János, a Faluszövetség elnöke, földművelésügyi minisztersége idején uttorója és megalapozója volt a mezőgazdasági szakoktatás egyre fokozódó jelentőségű kérdésének. *Öt új gazdasági (földműves) iskolát, kilenc új típusú téli gazdasági iskolát, egy középfokú gazdasági iskolát létesített. Az iskolán kívüli népoktatás keretében pedig huszféle tanfolyamot rendszeresített, az intézetek tanítószemélyzete és a mezőgazdasági kamarák szakembereinek bevonásával. Ezeket a szaktanfolyamokat évente 60—70.000 látogató hallgatta. 195 népházat létesített és szaporította a népkönyvtárakat. A földművelésügyi minisztérium nagyszerűen bevált hathetes gazdasági és háztartási tanfolyamai, rádiós gazdasági előadásai, háromhónapos téli gazdasági tanfolyamai, tankönyvei egytől-egyig a fenyegető válság leküzdését célozták.*

Európa mai közgazdasági élete azonban nem a normális ütem léptéivel halad. Sőt nem is halad, hanem feltartóztathatatlanul készül a vesztébe rohanni. Az autarchia és gazdasági elzárkózás méretei ijesztően és rombolóan növekszenek. Ma már nem elég mindaz az intézkedés, amelyet a gazdasági előrelátás és jó szándék a fenyegető lehetetlenülés megelőzésére kigondolt és megvalósítani törekedett. Ma több kell, minden kell, ami csak keresztülvihető. Ma már ott kell tartanunk, amit *Matolcsy Mátyás* képviselő hangoztatott s aminek fontosságát többek között *Madai Gyula* és *Schandl Károly* is hangoztatták, hogy a *mezőgazdasági szakoktatást úgy általánosítsuk, hogy az a legszegényebb földművelő rétegre is kiterjedjen.*

Amikor *Matolcsy* képviselő azt hangoztatja, hogy a tíz földműves iskolát évente kétszáz növendék hagyja el, pedig erre a szakoktatásra rászorulóknak a száma olyan nagy, hogy ebből az iskolafajból évente legalább ötezer ifjunak kellene kikerülnie, akkor a mai gazdasági helyzetből való szabadulás vágyának tetterős szava szól belőle.

Csak helyeselnünk azt az elgondolását, hogy a kormány minden meggyébe egy középfokú gazdasági iskolát és minden járásba legalább egy

alsófokot állítson. S csatlakozunk ahhoz az indítványához, amelyben kéri a kultuszminisztert, hogy az ország minden megyéjében egy középiskolát szervezzen át mezőgazdasági szakiskolává a békéscsabai iskola mintájára.

Fontosnak tartjuk *Schandl Károly* és *Madai Gyula* okfejtését is, akik főként azt hangoztatták, hogy a tömegoktatásnak alacsonyabbrendű szakiskolákban kell történnie s arra kell törekednie, hogy a legfontosabb elemi ismereteket vigye át elsősorban a köztudatba.

Ezek a fontos és életbevágó javaslatok a „*Vasárnap*“ és a „*Faluszövetség*“ régi célkitűzései is.

Hogy az államháztartás mai pénzügyi helyzetében mit, mikor és hogyan tud a reformkormány megvalósítani, előre meg nem jósolhatjuk. Mi rendületlenül bizunk a kormány eltökélt jóakaratóiban és jószándékú körültekintésében.

A magyar földművelés termelésének válsága ma már csak erőteljes beavatkozással javítható és szüntethető meg. Ennek pedig legelső állomása a *mezőgazdasági szakoktatás kérdésének a leggyakorlatibb megoldása az egész vonalon.*

Ma az iparnak és kereskedelemnek is új módszereket kell alkalmaznia, tágultabb látókört szereznie, a gazdasági megoldások sokféleségével kell tisztában lennie, hogy a világversenyben helyt állhasson.

A magyar földművelésnek is mértőföldes csizmát kell huznia, hogy országhatáron át is diadalmasan repülhessen, mert ha szárnyaszegetten földre hull, a csonka hazát is maga alá temetheti.

A magyar földművelői az ország vezető rétege. A nemzet boldogulásának letéteményesei. Nem mondhatják azt ma már, hogy minek tanuljunk, az apánk is így csinálta.

De nem is mondják. Ma már minden értelmes falusi gazdaember tisztában van a gazdasági szaktudás jelentőségével és előnyével.

A kormányon a sor, hogy annak elsajátíthatásához minél több módot és alkalmat nyújtson.

MÉZES JÁNOS

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház *április hó 7-iki, keddi* ülésén *Kelemen Kornél* előadó ismertette a *Pázmány Péter Tudományegyetem alapításának háromszázadik évfordulójáról* szóló törvényjavaslatot, amely több intézményt juttat az egyetemnek. A javaslatához több szövegrészt hoztak, majd *Hóman Bálint* kultuszminiszter beszéde után a Ház a javaslatot elfogadta. Ezután a *közoktatásügyi igazgatásról* szóló tör-

vényjavaslat tárgyalása következett. A javaslat lényege az, hogy biztosítja a nemzeti művelődés és nevelés egységét és megvalósítja a korszerű közoktatásügyi igazgatást.

Az *április hó 8-iki, szerdai* ülésen folytatták a *közoktatásügyi igazgatásról* szóló törvényjavaslat vitáját. A szónokok sorra elismeréssel adóztak a javaslat intézkedései iránt. A napirend letárgyalása után néhány interpelláció hangzott el.

Az *április hó 9-iki, csütörtöki* ülésen tovább folyt a *közoktatásügyi igazgatásról* szóló törvényjavaslat vitája. A szónokok sorából *Törs Tibor* hangsúlyozta a falusi népnek a tanulásra és a kulturára való hajlamosságát. *Schandl Károly* a javaslatban egyenes folytatásnak látja annak a kulturpolitikanak, amely ötezer iskolát épített. Helytelennek tartaná, ha a külföld által elismert mezőgazdasági szakoktatásunkat elvinnék a földművelésügyi minisztériumból. A javaslat utolsó szónoka *Hóman Bálint* válaszlás- és közoktatásügyi miniszter volt, aki arra kérte a képviselőket, hassanak oda, hogy a *felekezeti kérdések kiűszöböltessék a nemzet életéből*. Jelentette, hogy *900.000 pengőt fordít népiszkolák építésére, a szakoktatás igyében pedig külön törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé. A Ház a javaslatot elfogadta.*

A *május hó 10-iki, pénteki* ülésen harmadszori olvasásban is megszavazták a törvényjavaslatot.

A képviselőház *pénzügyi bizottsága* az elmúlt héten az *1935—36. évi állami költségvetést* tárgyalta le. A bizottság meglepő gyorsasággal végzett a hatalmas anyaggal és május 13-án hétfőn már be is fejezte a vitát.

Osztrák földművelésügyi tanulmányutja

Az elmúlt napokban a *Hangya* szövethetesi központ látogatására osztrák gazdák érkeztek Magyarországra. A tanulmányi csoport tiszteletére rendezett vacsorán a magyar földművelés- és gazdatiszadsálok nevében *Tölgyes István dr.*, a „*Falu*“ *Magyar Gazda és Földművelés Szövetség* ügyvezető-igazgatója üdvözölte az osztrák vendégeket. Üdvözlő szavaiban rámutatott arra, hogy a magyar földművelés- és gazdatiszadsálok milliói állnak a szövethetesi mozgalom mögött és ezért Magyarországon a szövethetetek további fejlődése várható, ami egyuttal a mezőgazdaság megerősödését jelenti. Az osztrák gazdák nagy elismeréssel nyilatkoztak a Magyarországon látottakról. A fővárosban megtekintették a Ceglédi-uti *Hangya-raktárházakat*, a *Mezőgazdasági Muzeumot* és a főváros nevezetességeit. A csoportot *Győrben* a *Hangya* képviselőtől vitéz *Vécsey Ferenc* fogadta és kísérte Budapestig.

A miniszterelnök és az abádszalókiak

Gömbös Gyula miniszterelnök akkor alkalmából, hogy szegedi mandátumáról lemondott s az abádszalóki képviselőséget tartotta meg, kiáltványt intézett Szeged népéhez s ebben többek között a következő kijelentéssel indokolta meg elhatározását:

— A döntés roppant nehéz volt számomra. Abádszalók másfélévtizedes hűségét, amely — a politikai élet minden változása mellett — változatlan maradt irántam, lemondással viszonzozni, azt a látszatot kelthette volna a falusi nép szemében, mintha a miniszterelnök magas polcán másrészt éreznék és gondolkoznék a falusi nép nemzeti és politikai szerepéről, mint egyszerű képviselő koromban.

Gömbös Gyula miniszterelnöknek akár egy szóval sem kellett volna többet mondania Szeged szintiszta magyar népéhez. Az a nagyszerű magyar város, amely a lefolyt képviselőválasztások folyamán titkos szavazattal is a nemzeti egység élén haladt s amely minden összetételében a magyar falvak népének célját, törekvéseit, megértését s faji összetartozandóságát képviseli, bizonyára olyan büszke és boldog a kormányelnöknek erre az érvelésére, akár — Abádszalók. Szeged megtette kötelességét a nemzeti egység magasztos célkitűzése iránt s bizonyára még bensőbb meggyőződéssel marad e gondolat tántoríthatatlan híve, ha látja, hogy nemcsak őt becsülik meg, hanem kis küzdő testvéreit, a hű és ragaszkodó, gerinces kis magyar falvakat is. A Szegedről indult új magyar eszmék lelkes istápolói . . .

Moser Ernő halála

Moser Ernő m. kir. kormányfőtanácsos, volt országgyűlési képviselő, május hó 9-én, negyvenkilenc esztendő korában Budapesten meghalt. Az elhunyt a gyászosemléki kommun után tevékenyen résztvett a kiszgazdapárt megalakulásában, amelynek előbb főtitkára, majd igazgatója lett. 1920-ban ő vezette az országos választás munkálatait. 1920-ban nemzetgyűlési képviselővé választotta a *kisvárdai választókerület*, amelyet tizenegy esztendőig képviselt a törvényhozásban. A képviselőházban főként külügyi, honvédelmi és agrárpolitikai kérdésekkel foglalkozott behatóan. Az agrárérdekképviselet munkájában tevékenyen résztvett. Választóinak ügyesbajos dolgait ritka odaadással karolta fel és éppen ezért igen nagy és őszinte rokonszenv övezte megnyerő egyéniségét. A Kormányzó Ur 1923-ban kormányfőtanácsossá nevezte ki, 1926-ban pedig magas lengyel kitüntetésben részesült azért a fáradszaktalan tevékenységért, amelyet a magyar-lengyel barátság elmélyítése terén ki-



Moser Ernő

fejtett. Tagja volt a máltai lovagrendnek is.

Az elhunyt közéleti férfit földi maradványait május hó 12-én délelőtt helyezték el örök nyugalomra a rákoskeresztúri temetőben. A végtisztességen régi és hűséges barátai, politikai fegyvertársai és szövetségi életünk kitünőségei nagyszámban megjelentek.

Ujságíró-képviselők üdvözlése

A Magyar Agrársajtó Szindikátus képviselővé megválasztott tagjainak tiszteletére május hó 9-én este társasvacsorát rendezett a fővárosi Park-szálló külön termében. Az új képviselőket: Baross Endre dr.-t, Csoór Lajost és Drózdly Győzöt, valamint a megjelent notabilitásokat, élükön Marschall Ferenc földmívelésügyi államtitkárral és vitéz Mecsér Endre, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökével, Vantsó Gyula dr. gazdasági főtanácsos, a Magyar Agrársajtó Szindikátus elnöke üdvözölte rendkívül megkapó szavakkal. Ezután Baross Endre, Teleki Mihály gróf, Szentjóni-Staub Elemér ny. államtitkár, Drózdly Győző és Csoór Lajos szólaltak fel, majd Mecsér Endre hangsúlyozta, hogy a konstruktív, építeni tudó sajtóra, arra, amelyik lelke mélyéig át van hatva a magyar föld szeretetétől, igen nagy szükség van. Magyarország az agrár-gondolattal áll, vagy bukik. Bejelentette, hogy az agrárérdekek szükséges védelmére *mezőgazdaságfejlesztő javaslaton dolgozik*, amely azt van hivatva biztosítani, hogy a magyar mezőgazdaság — más ágazatokhoz hasonlóan — megkapja munkájának méltányos ellenszolgáltatását. Végül az agrársajtó támogatását kérte a *gazdaegység megvalósításához* s a jelenlévők nagy lelkesedése közben erre a gondolatra emelte poharát.

VILÁGKRÓNIKA

A mult héten befejeződött *velencei háromhatalmi értekezlet* eredményével, amint azt magyar illetékes helyről nyert információink alapján jelenthetjük, magyar részről teljes mértékben meg vannak elégedve. A velencei értekezlet tisztázta a helyzetet és Olaszország, Magyarország és Ausztria álláspontját a későbbi dunai értekezlet tárgyában: sikerült teljes összhangba hozni.

Még a velencei értekezleten határozták el, hogy *Schuschnigg* osztrák kancellár *Firenzebe* utazik, hogy ott *Mussolinivel* bizalmas tárgyalásokat folytasson. Ez a találkozás időközben meg is történt és azon elsősorban Ausztria újrafelfegyverzéséről és a Habsburgok helyzetéről volt szó. A hivatalos jelentés szerint a két államférfi tárgyalásai a legbarátságosabb hangon folytak le és ez a megbeszélés újra csak azt igazolta, hogy Olaszország teljes megértéssel van Kelet-európa és a Dunamedence államainak kérdéseivel szemben. Ugyanekkor, szintén a velencei háromhatalmi értekezlet határozata alapján, Olaszország felszólította *Jeftics* jugoszláv külügyminisztert, hogy *Suvich* olasz külügyi államtitkárral tanácskozára üljön össze *Velencében*. Olasz politikai körökben arról is beszélnek, hogy az olasz-jugoszláv találkozó után *Suvich* a kisantant másik két külügyminiszterével is tanácskoznia fog.

A kisantant külügyminiszterei, *Tevfik* Antant török külügyminiszter és *Maximos* görög külügyminiszter *Bukarestben* tartották meg a Balkán szövetség értekezletét. A konferencia napirendjén szerepelt az osztrák benemavatkozási szerződés, Ausztria, Magyarország és Bulgária felszabadítása a békeszerződések katonai korlátozásai alól és a francia-orosz megállapodás kérdése.

A kelet-európai értekezletek mellett az európai nagypolitika munkája is tovább haladt. *Laval* francia külügyminiszter az orosz-francia megállapodás megkötése után idejét látta, hogy *Varsóba* utazzék, mert az amúgy is elhidegült francia-lengyel viszonyt a szovjettel kötött megállapodás még

Mindenki, aki

Epilepsiában

(másként nyavalyatörés) vagy ehhez hasonló betegségben szenved, kérje saját érdekében ingyen és bérmentve

„Az Epilepszia (nyavalyatörés) kipróbált gyógyítási módja” című magyarra fordított orvosi füzetemet számos elismerő és haláliratokkal. Cím:

Gustav Salomon
gyógyszerkülönlegességek gyára.

Berlin-Schöneberg,
Postfach 12/v. (Németország)

jobban meggyöngítette. A lengyel község nem tulságos lelkesedéssel fogadta a francia külügyminisztert, akit, egyes francia lapok szerint, szinte becsapásztak a lengyel fővárosba. Beck lengyel külügyminiszterrel folytatott tárgyalások azonban ugylátszik megnyugtatták a lengyel politikusokat Franciaország tervei felől, mert kétségtelen, hogy a tárgyalások befejezése után a hangulat sokkal barátságosabb volt, mint a konferencia kezdetén. Azt azonban még a francia lapok sem remélik, hogy Lengyelországot egy németellenes politika számára meg lehessen nyerni.

Az olasz-abesszin ellentétek újra kiéleződtek. Abesszinia ugyanis olyan háborus előkészületeket tesz, amiket Olaszország semmiesetre sem nézhet tétlenül. Párisi hírek szerint Olaszország azzal a tervvel foglalkozik, hogy az abesszin ügyet a Népszövetség elé terjeszti és felhatalmazást kér Abesszinia pacifikálására.

A magyar-jugoszláv viszály tárgyalását a Népszövetség májusi ülészkára tüzték ki. Miután a magyar kormány a Népszövetség határozatainak teljes mértékben eleget tett, nem valószínű, hogy ez a tárgyalás bármi-féle meglepetéssel járjon.

300 éves jubileumát ünnepelte a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem

Fényes ünnepségek között ülte meg a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem alapításának háromszázadik évfordulóját. Az ünnepség a főiskolai diákság lampionos felvonulásával kezdődött, amelyen több, mint ezerkétszáz diák vett részt. Másnap,

május hó 12-én az egyetem aulájában volt fényes ünnepség, amelyen a Kormányzó Urat Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselte. Az ünnepi beszédet Kenyeres Balázs egyetemi tanár, az egyetem ezidei rektora tartotta. Ezután megható jelenet következett. Az ünnepség napján a Kormányzó Ur gyűrűjével avatták doktorrá az egyetem néhány kitűnően végzett hallgatóját és ezek a legfiatalabb doktorok arany diplomát

nyújtottak át a budapesti egyetem legrégebbi doktorainak. A legfiatalabban a legöregebbeknek. Az egyetemi tanács a jubileum alkalmából Sipőcz Jenőt, Budapest főpolgármesterét és Gajzágó László meghatalmazott minisztert disz doktorrá avatta. A Pázmány Péter Tudományegyetem emlékünnepe az egész magyar kultúrának az ünnepe volt, ami nemcsak a mai magyar kultúra fejlettségét, hanem annak ősi mivoltát is bizonyítja.

A »föld« tárcájának költségvetése

A képviselőház pénzügyi bizottsága május hó 9-én tárgyalta a földművelésügyi tárca költségvetését.

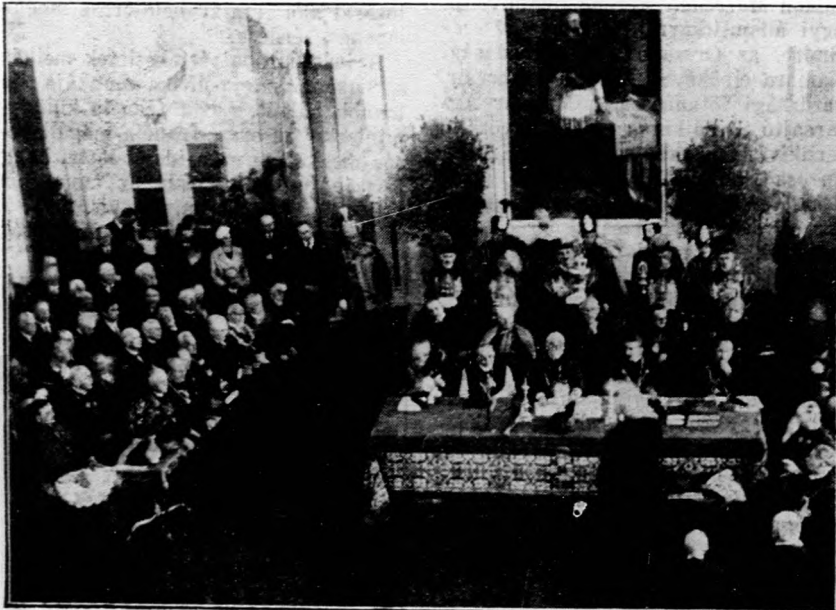
Krudy Ferenc előadó megállapította, hogy a tárca költségvetése földművelésügyünk szükségleteire a múltévi 35.9 millió pengővel szemben 38.6 millió pengőt irányoz elő. Idecsatlakozik még a vízi munkálatokra szolgáló 700.000 pengő és hűtőházak és gyümölcsaszalók létesítésére szolgáló 420.000 pengő, végül az igazságügyi tárca keretében felvett s a tagosítási célokra rendelt egymillió pengő is. A költségvetés így lehetőséget nyújt az eddigi kereteken felül az alföldi és kopárfásítások nagyobb mértékben való megindítására, lehetővé teszi a mezőgazdasági szakoktatási és kísérleti intézmények fejlesztését, valamint a földbirtokpolitikai célok szolgálatát és az állattenyésztés minőségének és mennyiségének fejlesztését. Bejelentette, hogy a meglévő 11 téli gazdasági iskolán kívül egy újabb iskolát létesítenek és hogy Szarvason minta

öntözőtelepet létesítenek. A miniszter a mezőgazdasági tudományos és kísérleti intézmények munkásságát az eddiginél is erőteljesebben kívánja a gyakorlati gazdálkodás érdekeinek szolgálatába állítani s a termő területek talajvizsgálatainak népszerűsítése érdekében folytatja az ország talajainak termelési technikai felvételezését. Amíg a telepítési törvényjavaslat törvényhozási tárgyalása lehetővé válik, az ingatlanok elővásárlására és parcellázására 1,030.000 pengőt vettek fel a költségvetésbe.

A vita során Temesváry Imre a fagykár által sujtott Alföld helyzetére hívta fel a figyelmet és kérte a Hármas-Körös hajózhatóvá tételét; Farkas Elemér intézményes mezőgazdasági munkásvédelmet sürgetett és tiltakozott a tej szabadforgalmának visszaállítása ellen; Éber Antal a tejforgalom teljes felszabadítása mellett foglal állást; Pesthy Pál sürgette a Sió hajózhatóvá tételének felkarolását; Czermann Antal szükségesnek tartja, hogy a fagykárosult vidékek adókedvezményekben részesüljenek; Schandl Károly tiltakozik a földművelésügyi tárca megcsonkítása ellen s ez különösen áll a gazdasági szakoktatásra.

A földművelésügyi miniszter beszéde

Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter a felszólalásokra válaszolva, kijelentette, hogy az aratási szerződések körüli visszasságok kérdésében a gazdasági felügyelőkhöz rendeletet intézett, amelyben felhívta őket a törvényes előírások pontos betartására s arra, hogy hassanak oda, hogy minél több munkás jusson kenyérhez. Megnyugtatta a bizottság tagjait, hogy az új tejrendelet idejében megjelenik. A téli gazdasági iskolák járásoként való megszervezéséről szóló törvényjavaslat kész s előreláthatólag 1936 őszén kerül a törvényhozás elé. A mezőgazdasági munkásvédelem kiépítése elsőrendű fontossága. A költségvetésben telepítésre felvett 1,030.000 pengő nem meríti ki a kormány fel-



A budapesti Pázmány Péter tudományegyetem háromszáz éves jubileumi ünnepe

készségét, mert hiszen, amint azt a pénzügyminiszter már jelezte expozéjában, erre a célra 10 millió pengő fog rendelkezésre állani, továbbá a földművelésügyi tárca költségvetésébe évenként beillesztendő 2 millió pengő. Ez az összeg korántsem elegendő, de mégis alkalmas arra, hogy ezen a téren jelentősebb lépést lehessen tenni. A gyümölcs telepítés tervszerűségének hangoztatását helyesli. A gyümölcsértékesítést szolgálja az az összeg is, amit a beruházási programban hűtőházak és aszalók létesítésére vettek fel. Átérzi a Sió hajózhatóvá tételének fontosságát, de ennek az ügynek teljes rendbehozatala még 15 millió pengőt igényelne, ami ma nem áll rendelkezésre. Ezért csak bizonyos tervszerűséggel megállapított részletekben lehet ezen a téren előrehaladni. A népkönyvtárak céljára felvett összeget csak első lépésnek tekinti, mert maga is nagy jelentőséget tulajdonít a nép kultúráját szolgáló népkönyvtárak elterjedésének.

A miniszter felszólalása után a bizottság a tárca költségvetését elfogadta.

Meghalt a mai Lengyelország megteremtője

Május hó 12-ről 13-ra virradó éjjel vitte széjjel a lengyel rádió azt a megdöbbentő hírt, hogy Pilsudski tábornagy, a lengyel haza megteremtője meghalt. Mindenki tudta, hogy a tábornagy gyógyíthatatlanul beteg, de a halálhír mégis váratlanul jött és világszerte megdöbbenést okozott. Lengyelországot a legmélyebb gyászba döntötte nagy fiának halála, akire éppen most, a mai bizonytalan európai helyzetben olyan nagy szüksége lett volna.

Pilsudski halálos ágya mellett ott voltak a lengyel hadsereg legfőbb parancsnokai és az egész lengyel kormány. A tábornagy halála után a miniszterek tanácskozássra ültek össze, hogy az azonnal szükséges intézkedéseket megtegyék és megszüvegezték a lengyel néphez intézett kiáltvány szövegét. Természetesen általános nemzeti gyászt rendeltek el és minden színházi, vagy hasonló előadást a temetés utáni az egész országban bezüntettek.

Pilsudski József 1867 december hó 5-én született a Vilna közelében levő Zuloban. Ősrégi litván nemesi családból származott. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Varsóba ment és az egyetem orvosi fakultására iratkozott be. De a tizennyolc éves fiatalembert már ekkor is elsősorban a politika: Lengyelország szabadságának ügye érdekelte. Veszedelemes dolog volt akkor az orosz uralom alatt sinylődő Lengyelországban lengyel nemzeti politikával foglalkozni.

Felhívás a Békés-Csongrád és Csanád-Arad-Torontál vármegyei volt csereifjakhoz!

Értesítjük a fenti vármegyék területén lakó volt csereifjakat, hogy június 16-tól 18-ig tanulmányi kirándulást rendezünk Békéscsabára és a bányai uradalom növénynevelő telepére.

A kirándulás programja a következő:

Június 16-án (vasárnap) délután 6 órákor gyülekezés a békéscsabai Kisgazda Egyletben, ahonnan este 8 órákor a vidéki résztvevők a szállásadó gazdákkal beosztási helyükre mennek.

Június 17-én (hétfőn) reggel 7 órákor indulás a Kisgazda Egylet székházából a városi öntözőrét, a felsőmezőgazdasági iskola, a sertés-

hizláló részvénytársaság telepe, valamint a mezőgazdasági szakiskola megtekintésére.

Június 18-án (kedden) reggel 4 óra 22 perckor indulás Bánkútra és ugyanazon délután a résztvevők visszautaznak otthonukba.

Szállásra és étkezésre a békéscsabai gazdák és intézmények látják vendégül a résztvevőket.

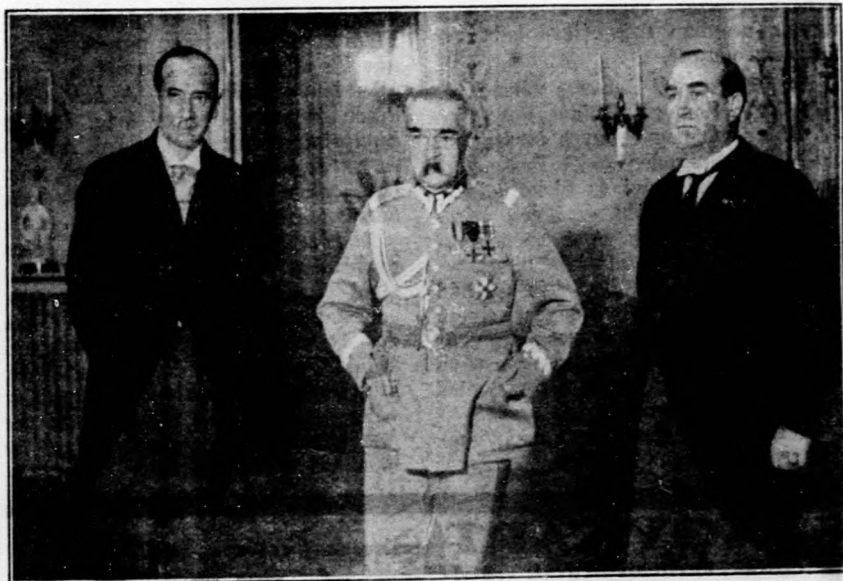
A tanulmányuton való részvétel június hó 1-ig bejelentendő Tölgyes István dr. ügyvezető-igazgatónál, („Falu“ Magyar Gazda és Földműves Szövetség, Budapest, V., Báthory-u. 24.) és ugyanakkor a békéscsabai Kisgazda Egylet elnökségénél (Békéscsaba, Luther-u. 6.).

1885-ben, tizennyolc éves korában, államellenes magatartása miatt már az összes orosz egyeteméről kitiltották és három évvel később az orosz bíróság, a cár élete ellen tervezett összeesküvés miatt öt évre Szibériába száműzte. Az ötévi száműzetésből négyet csakugyan Szibériában töltött el, de ekkor sikerült megszöknie.

A világháború kitöréseig még többször sikertelenül próbálkozott lengyel felkelés szervezésével. A háború kitörésekor megszervezte a haditényei révén híressé lett lengyel légiót és annak a parancsnoka lett. Az összeomlás után kezébe ragadta a hatalmat és évekig diktátora volt az ujrászületett Lengyelországnak. Pilsudski érdeme, hogy a hatalmas Szovjetország nem tiporhatta el a fiatal len-

gyel birodalmat; az ő katonai és politikai zsenialitása teremtette meg a mai Lengyelországot. Ha valaki, úgy Pilsudski igazán megérdemelte, hogy a haza megmentője nevével tiszteljük meg. Egészen most bekövetkezett haláláig Pilsudski volt a lengyel politikai élet legnagyobb tényezője, jóllehet nem vállalt mást, csak a hadügyminiszeri tárca vezetését.

A magyar nemzet mély megilletődéssel áll a testvérnép legnagyobb fiának ravatala előtt, aki maga is őszinte és meggyőződéses híve volt a lengyel-magyar barátság és együttműködés szükségességének. A magyarság részvétét és együttérzését a Kormányzó Ur, Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter táviratai fejezték ki.



Pilsudski tábornagy Gömbös Gyula miniszterelnök és Beck lengyel külügyminiszter társaságában

Ez a kép 1934. év októberében — fél évvel ezelőtt — készült, amikor a magyar miniszterelnök Varsóban látogatást tett

Egy és háromnegyed milliárd pengő a magyar állam adóssága

A magyar állam összes adósságának tőkeálladéka 1761.26 millió pengő, amelyből 1036.27 millió hozsuzeljárati adósság, 724.98 millió pengő pedig függőadósság. Az összes adósságból külföldi adósság 1181.26 millió, belföldi 579.99 millió. A külföldi adósságszolgálat évi szükséglete 67.25 millió, a belföldi adósságoké pedig 32.23 millió pengő, összesen 99.48 millió pengő. Ez az összeg szerepel az 1935—1936. évi költségvetésben.

Az összádósságból a békeszerződés életbeléptetésétől kezdve felvett állami adósságok tőkeálladéka, beleértve a népszövetségi kölcsönt, 1119.73 millió pengőre rug, ami az

egész állami eladósodás 63.5 százalékát teszi, míg a többi adósság a békeszerződés előtti időből való.

Az állami költségvetési összkiadása 1176.1 millió pengőre van előirányozva, amelyből az államadóssági szolgálat szükséglete — mint mondtuk — 99.48 milliót vesz igénybe. Az egész költségvetési kiadási szükségletnek tehát csak 8.46 százalékát teszi az államadóssági szolgálat, ami azt igazolja, hogy a magyar állam eladósodása nem olyan súlyos, mint általában hangoztatni szokták.

Végül meg kell említenünk, hogy a dollár és az angol font árfolyamának csökkenése folytán az államadósság 6.16 millió pengővel apadt.

Súlyos fagykárrol számol be a hivatalos jelentés

A földmivvelésügyi minisztérium május 6-i vetésjelentése számol be a májuseleji fagy pusztításairól.

A jelentés szerint repcében Baranya, Komárom, Somogy, Sopron, Bács, Békés, Bihar, Szatmár, Abauj és Zemplén vármegyékben egyes helyeken 10—20 százalékos a fagykár; Csanád és Vas vármegye egyes vidékein azonban a 30—60 százalékot is eléri. Kiseb mérvű kiszántás csak Szatmár és Abauj vármegyékben fordult elő.

Az őszi buzavetéseknél fagy és rovar ezideig számottevő kárt nem okozott.

A tavaszi búzáknál a fagy helyenként a levélzet végét megperzselte ugyan, azonban számottevő kárt sehol sem okozott.

Az őszi rozsánál Baranya vármegyében 20%, Somogy, Tolna, Veszprém és Bihar vármegye egyes járásaiiban 20—80%, Szegeden 20%, Pest vármegye pomázi, váci és kiskőrösi járásaiiban pedig igen érzékeny károkat okozott a fagy. A tavaszi rozsánál fagy által okozott kár nincs.

Az árpákban a fagy Békés, Csanád és Csongrád vármegye egyes helyein okozott károkat. Lényeges fagykár csak Bihar és Borsod vármegye tözege és mélyebb fekvéseiben van, ahol helyenként 60%-os kár is észlelhető.

A zabnál számottevő fagykár csak Bihar és Csongrád vármegye egyes

vidékein van, jó időjárás esetén azonban ez a kár is csökkenteni fog.

A fagykárt szenvedett tengeri csak kis része az elvetettnek, ami — szerencsére — még könnyen pótolható. A burgonya korai fajtáit a májusi fagy helyenként erősen leperzselte. A teljesen kifagyott burgonyák újraültetése megkezdődött. A cukor- és takarmányrépánál Baranya, Somogy, Tolna, Békés, Csanád, Csongrád, Hajdu, Jász-Nagykun-Szolnok, Szatmár, Heves és Zemplén vármegyéből jelentettek számottevő fagykárt, ahol az elpusztult répákat újra kell vetni vagy a hiányokat pótolni. A kerti veteményeknél a fagy igen sok vidéken igen érzékeny károkat okozott. Különösen a paprika, paradicsom és uborka-palántákban okozott a fagy igen lényeges károkat. A bab, ahol kikelt és erősebb fagy érte, teljesen kipusztult és újra kell vetni. A borsó és lencse jobban bírta a fagyot, azonban egyes vidékeken ez is érzékeny károkat szenvedett.

A korai káposzta-palánták legnagyobb részt elfagytak. A komló hajtásai Csanád és Baranya vármegyében nagyrészen lefagytak. A kender és lennél a fagy kisebb-nagyobb károkat okozott. A helyenként korán kiültetett dohány-palánták nagy része elfagyott, pótlásuk folyamatban van.

A lóhere és lucernánál a fagy helyenként kisebb-nagyobb mértékben

a leveleket megperzselte, ami miatt a lucernát helyenként már kaszálják.

A gyümölcsösökben a májusi fagy sok helyen igen érzékeny károkat okozott. Különösen a barack, a dió, a meggy és a cseresznye szenvedett a legtöbb vidéken nagyon jelentős, helyenként 100%-os kárt. Szilvából, almából és körtéből különösen a korai fajták szenvedtek érzékeny károkat.

A szőlőkben az erős éjszakai fagyok országszerte tetemes károkat okoztak. Legnagyobb és legáltalánosabb a fagykár az alföldi borvidékeken, ahol a már kifakadt szemekből előtört hajtások legnagyobb részét leperzselte a fagy. A többi borvidékek egyes részein szintén vannak hasonló méretű károk, főként a laposabb fekvéseken.

Sürgős támogatást!

Már most mi a teendő? Elsősorban is arról kell gondoskodásnak történnie, hogy a gazdaközösségnek módjában álljon a kifagyott növényeket utántvetésekkel pótolni. Ebből a célból szövetkezetek útján áruhitel lenne biztosítandó a még most vethető különböző növények és különösen a takarmánynövények vetőmagjainak a beszerzésére, mert a fagykár különösen az állatoknak a jövő téli eltartását veszélyezteti. Gondoskodásnak kell történnie továbbá arról is, hogy a fagykárt szenvedett gazdák adósságaik fizetésénél, eltekintve a védtetségtől, egyéni elbírálás alapján a legmesszebbmenő kiméletben részesüljenek. Intézkedésre van szükség a jelenlegi földadó-szabályoknak olyan módosítására, hogy a fagy által okozott károk megállapítását és az engedmények igénybevételét megkönnyítsék. A nagyobb károkat szenvedett gazdák részére viszont adófizetési haladékokat kell biztosítani. Gondoskodni kell végül arról is, hogy a fagykárrok folytán kevesebb munkaalakomhoz jutó munkások részére sürgős közmunka alkalmakat biztosítsanak, valamint, hogy a szőlőbirtokosokat a kormányzat felhívja a szőlőterületek további változatlan megmunkálására, nehogy ennek elmulasztása folytán a jövő évi termés sikere is veszélybe jusson.

Hogy segíthetünk a fagykáron?

Ilyen címen a M. kir. Növényvédelmi Szolgálat egy rövid utmutatót adott ki, mely mindazokat a tudnivalókat összefoglalóan tartalmazza, amelyeket a fagykár sújtotta gazdáknak a szántóföldön, zöldséges kertben, szőlőben és gyümölcsösben tudni kell. Ezt az utmutatót mindenki díjtalanul megkaphatja a Földmivvelésügyi Minisztérium Növényvédelmi Irodájánál (Budapest, Földmivvelésügyi Minisztérium), ahonnan válaszbélyeggel ellátott levélbeli kéreésre postán is elküldik.

FAGYKÁRT

csősök, kertivetemények erőteljes, gyors fejlődését biztosítja a

Azonnal beszerezhető

az ország területén lévő összes raktárainkból. Péti Nitrogénműtrágyagyár Rt. Budapest, V, Nádor-u. 21

szenvedett vetések, szőlők, gyümölcsösök

PÉTI SÓ

Példás működést fejt ki a bakony-csernyei Faluszövetség

A Faluszövetség példásan működő bakonycsernyei szervezete április havában értékes előadásorozatot rendezett, amelynek megnyitása április hó 14-én, vasárnap zajlott le rendkívül nagy érdeklődés mellett. A hatalmas helyi kulturház zsufolásig megtelt közönséggel.

Vibor Géza, a Szövetség ügyvezető-elnöke nyitotta meg az előadásorozatot, majd Slovák Pál evangélikus lelkész, a Szövetség elnöke ismertette Rákóczi Ferenc életét, politikáját, szabadságharcának főbb mozzanatait és rodostói számkivettségét.

Művészi képsorozat következett ezután a Szentföldről, Jézus Krisztus életének és szenvedésének helyéről. Ennek befejezése után Vibor Géza mondott rövid emlékbeszédet II. Rákóczi Ferencről, a legnagyobb magyar szabadsághősről, aki életét, családi boldogságát és vagyonát áldozta fel nemzetéért.

Az Országos Társadalomegészségügyi Intézet nagy mozgófilmje következett ezután, az: „Ember küzdj és bizva bízzál!” A közönség nagy örömmel ismerte fel a budapesti művészek játékában a valódi falusi életet küzdelmeivel és gondjaival.

Az előadásorozat második előadása április hó 19-én, nagypénteken folyt le. A hatalmas tömeg be sem fért a terembe, úgyhogy még az udvaron is sokan szorongtak. Tekintettel a husvételre, a műsor első száma a Krisztus Urunk életéről és szenvedéséről világ-hírű képek után készült filmdiapozitív volt. Az isteni tragédia lelket megrázó nagypénteki hangulatot teremtett. Ezt a hangulatot csak fokozta a „Világok keletkezése és elmulása” címmel a „Csillagos ég titkairól” szóló következő vetített képsorozat, amely mindennél jobban érzékeltette az ember kicsinységét, a nagypénteki áldozat nagyságát és a világ-mindenség Urának hatalmát. Végül „A jó egészség a boldogság útja” című film pergett le, amelyet a Társadalomegészségügyi Intézet bocsátott a Faluszövetség rendelkezésére.

Husvétvasárnapján délután Ba-

konycsernye fiatalága gyült össze és óriási lelkesedéssel kimondotta a Faluszövetség ifjusági tagozatának megalakulását. Este kitünően sikerült táncmulatságot rendezett a Szövetség.

Az előadásorozat harmadik előadására április 28-án, vasárnap este került sor. „Képek a világ minden tájáról” című film volt a műsor első száma. Majd Vibor Géza ügyvezető-

alelnök beszélt röviden a község és vidékének történetéről. Nyaralóhelyé fejlődés és intenzív kert-, szőlő-, gyümölcs-kultúra a falu jövője, annál is inkább, mert bizonytalan, hogy meddig tart a szénkincse.

Vetített képek és előadás következett ezután a szőlő erjesztés nélküli feldolgozásáról és értékesítéséről, továbbá a folyékonygyümölcsről.

A Társadalomegészségügyi Intézet „Vidám egészségtan” című filmje zárta be a pompás műsort.

A gyermekek számára délután tartott előadást a fiókszövetség.

Országosan rendezik a hátralékos Faksz-osok ügyét

A mindennapi élet kicsi dolgai elől nem lehet kitérni, mert benne lüktet a nemzet szívverése. Olyanok ezek az apró jelenségek a nemzet testén, mint a hajón az iránytű. Megmutatják, hogy helyes uton halad-e a hajó? Ha nem, akkor a kormányos visszazigazítja, ha igen, akkor erős karral viszi tovább a biztos kikötőbe.

A falvak életében igen kicsi valami a Faksz-osok ügye; a nemzet életéhez viszonyítva jelentéktelen, de súlyos azoknak a szempontjából, akik ott laknak a faluvégi új házacskákban.

Nem kevesebb, mint 600.000 emberről, családról van szó, akik annak idején megépítették a maguk kis portájt állami segítséggel, hogy új forrásai legyenek nemzetgazdasági vérkeringésünknek. Ezekben az apró, egyforma házacskákban nagy gondok virrasztanak. Az állam jót akart velük, amikor a falvak derék, becsületes emberseregét, amely saját erejéből már nem tudta megvetni lábát a földön, fedél alá segítette.

A gazdasági világválság azonban — mint sok egyéb jószándéku intézkedést — ezt is fejetetejére állította.

És megtörtént, hogy a nemzeti ajándék: átokká alakult át. Mert manapság gondokkal kelnek és azzal fekécsnek a Faksz-osok. Vagy ahogy egyik mondotta: „Uram, már aludni sem tudunk a gond miatt. Ez pedig ránk szakadt azért, mert nincs munka, nincs kereset, tehát nincs kitartás és fizetség. Ma sok ilyen Faksz-os telepeken úgy ténferegnek a dolog nélküli szegény emberek, mint tavasszal a földeken a vetési varjak. Mert szomorú a Faksz-osok sorsa. Leülnek ahhoz, amitől felkelnek — a semmihez”, — ahogy mondogatták egy nyír-ségi faluban.

Amikor még a krumpli is szűken járja, a 40 filléres napszám mellett természetesen még a családot sem tudják fenntartani, nemhogy törleszteni tudnának. Így lassanként előállt a baj, hogy nem fizettek. Ezért pe-

dig kilakoltatás jár a törvények szerint. . .

Amikor a Faluszövetség meghallotta a Faksz-osok nagy keserveit, Mayer János és Schandl Károly vezetése mellett megtárgyalta a szegénység dolgait, és arra kérte Gömbös Gyula miniszterelnököt, hogy siessen segítségére a földhözragadt becsületes emberseregnek, vegye le vállairól a terhet, homlokáról a gondot, és adjon levegőt, halasztást ennek a félmillió falusi kis embernek, akik valamikor derekasan helytállottak a hazáért.



Minden kincset érő kép előtt egy — ágy Párisban most nyílt meg egy képkiallítás, amelyen régi mesterek felbecsülhetetlen értékű műveit gyűjtötték össze. Éjjelre minden híres kép alá ágyat állítanak az örök számára; így védekeznek a tolvajok ellen

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

A kérés — ugylátszik — meghallgatásra talált; mert olyan hírt kapott a Szövetség a Faksz elnökétől, hogy a hátralékos adósk ügyét a szövetséget országosan rendezte, amennyiben a gazdasági helyzet javulásáig engedélyt adott mindazon hátralékos adósaiknak, akiknél nem a fizetési készség, hanem a fizetési képesség hiányzik, hogy töketörlesztést ne teljesítsenek, hanem csak az esedékes 4 százalékos kamatot és a ház tüzbiztosítási díját kell megfizetniük. A töketörlesztésre eső rész megfizetését pedig a törlesztési határidő végére halasztották. Ennél messzebbmenő kedvezményt, az államkincstár érdekeinek szemelött tartásával, semmiképp sem nyújthatnak. Azok ellen, akik ennek a méltányosan megállapított kedvezményes fizetési kötelezettségüknek sem tesznek eleget, kénytelenek a rendelkezésre álló behajtási eszközöket igénybe venni!

Eddig az irás. A falusi szegénység ezért is hálás és nagy köszönettel veszi a kormány gondoskodását. Azonban ez csak ideig-óráig hajtja el a gondfelhőket és a végrehajtást.

Azután meg az újabb fagykár is beleszólt a dologba. Egy pár százezer Faksz-os szőlőmunkás marad ismét kenyér nélkül. Ezeknek a kedvezmény nem sokat használ, mert az elfagyott szőlőkben elfagyott a munka, a kenyér, a megélhetés, a fizetség is. Éppen azért úgy gondolják, hogy véglegesen kellene a Faksz-osok ügyét rendezni, még pedig úgy, hogy a jelen fizetséget a mai buzaárfolyamnak megfelelően megállapítani és azt legalább huszonöt éves részletre elosztani.

Igy talán megbirják még azok is, akiknek ma kis családi birtokát is elveszi a drága törlesztés.

A reformgondolat első megállója tehát: biztosítani azok részére a honi földet, akik alatt inog és csak a második legyen újabb emberrajok elhelyezése.

Vigyázni kell, nehogy úgy járjunk, hogy amíg az egyiket letelepítjük, addig kétszer annyi embert emeljen ki a nyomorúság.

SZEKERES LÁSZLÓ

Megalakult Bánokszentgyörgy községben a Faluszövetség

Május hó 12-én, vasárnap tartotta alakuló-gyűlését Bánokszentgyörgy községben a Faluszövetség. A központ képviselőjében Wieser Béla titkár jelent meg, aki hosszabb beszédben ismertette a Faluszövetség eddigi működését és vázolta azokat a feladatokat, melyeket az ujonnan alakuló szervezetnek meg kell oldania. Beszéde után a megjelentek egyhangú lelkesedéssel csatlakoztak a Faluszövetséghez s megválasztották a tisztikart. Elnök: Lukács József fő-

jegyző; alelnökök: Héjja Lajos, Móré Mihály, Számply István; titkár: Pankasz István; pénztárnok: Tóth József; ellenőr: Vass János; háznagy: Ollé Béla; könyvtáros: Bodó Antal; számvizsgáló bizottság: elnök: Bekő György; tagok: Stumpf József, Salamon Sándor; vá-

lasztmány: Kálmán János, Tóth György, dr. Szabó István, Dobos Sándor, Szabó Imre, Cseh János, Ormos Mihály, Gerencsér Zoltán, Máté Péter, Cigán Károly, Bali József, Pankasz István, Prekopa Vilmos, Német János, Kovács János, Pankasz József.

NAGYMAGYARORSZÁG KINCSEI

Időről-időre megjelenik a tulzó németnyelvű sajtóban egy-egy cikk a hazai németiség állítólagos sanyaru helyzetéről. Elmondják ezek az írárok, hogy Magyarországon nem tisztelik a kisebbségek jogait és tüzzel-vassal magyarosítják el az évszázadok óta Magyarországon lakó németiséget.

Ez az állítás már magában hordja a cáfolatát is, hiszen ha ez a németiség évszázadok óta Magyarországon lakik és még mindig németnek nevezhető, akkor ez a magyarosítási „hadjárat” még sem lehetett olyan erőszakos és ha Magyarországon századokon keresztül tiszteletben tartotta a területén lakó kisebbségek speciális kulturáját, akkor józan ésszel senki sem gondolhatja, hogy éppen most tiporjuk le ezt a kulturát, amikor minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy a külföld figyelmét is felhívjuk elszakított testvéreink elnyomatására.

De minden cáfolatnál ékebben beszél, ha például az északmagyarországi németek egyik legősibb fészket, Körmöcbányát látogatjuk meg. A város az odatelepített németekkel IV. Béla királyunk alapította és a város címerében még ma is ott van az Árpád-házi-királyok cimere. Talán semmi sem beszél ékebben a magyar-német egyetértésről, mint éppen ez a címer.

Nemcsak az alapító IV. Béla király, hanem későbbi uralkodóink sem felejtkeztek el Körmöcbányáról és annak szorgalmas német lakosságáról. A negyven házból álló ősi belváros, amely kőfallal van körülvéve, még ma is áll. Itt a falak között van a vár, a város ősrégi levéltára, felbecsülhetetlen értékű kulturtörténeti dokumentumokkal. Itt minden kő, minden ház azt bizonyítja, hogy a magyarok annak idején nemcsak ottthont adtak a bevándorló németeknek, hanem késsőbb is megértő szeretettel viszonzták a körmöcbányai németiség hasznos építő munkáját.

Nagy Lajos királyunk leányának, Mária hercegnőnek állandó tartózkodási helye volt Körmöcbánya. Mária hercegnő házat még ma is ott látjuk Körmöcbányai piacterén és ott áll az 1771-ben emelt gyönyörű barokk Szentháromság-szobor és a Szent Katalinról nevezett kéthajós, csucsíves templom, Mátyás-cimeres zárókövekkel.

De Körmöcbánya legnagyobb nevezetessége mégis csak az volt, hogy ott verték a híres körmöci aranypénzeket. A pénzverő intézetet már Károly Róbert királyunk idejében — 1342 körül — egy egykoru okmány már ősrégek nevezte.

A jó körmöci szászok hálásak is voltak a magyar nemzetnek az igazán őszinte és nagylelkű vendégbarátságáért. Az egész magyar történelem folyamán Körmöcbánya mindig mint tiszta magyarérelmű város szerepelt. A XVI. században Bocskay, Bethlen és a Rákócziak mozgalma mögött állott, sőt 1644-ben hűtlenségi perbe fogta a császári udvar a várost, mert tulságosan nyíltan hirdette I. Rákóczi Györgyhez való ragaszkodását.

Ha semmi, de Körmöcbánya története fényesen igazolhatja azt, hogyan bánt mindig Magyarország a nemzeti kisebbségekkel. Hogy nálunk mindig ismeretlen volt az erőszakos magyarosítás és ha Körmöcbánya lakói nagyrészt mégis beszéltek magyarul is, ez azért volt, hiszen a felvidéki gyermekeket békeidőben szokás volt néhány tanévre magyarul tanítani vidékre küldeni, hogy ott magyar szót tanuljanak. Ezzel szemben talán ugyanannyi magyar volt Körmöcbányán és a többi felvidéki városban német szót tanulni.

A város ma, — mint tudjuk — cseh megszállás alatt van.



Körmöcbánya várkapuja, amely a XVI. században épült

SZÖVETKEZETI ÉLET

A hitelszövetkezet és a személyi hitel

Akár új kölcsön nyújtásáról van szó, akár egy régebbinek a meghosszabbításáról vagy halasztási kérelemről, az első és legfontosabb dolog, amire gondolni kell: a kölcsön biztonságának kérdése. A kölcsönök nyújtása általában vagy személyi hitel alapján, vagy tárgyi, dologi biztosítékok mellett történhetik. Személyi hitelt akkor adunk, amikor a kölcsönt pusztán az illető vagy kezese személyének ismeretében, a beléjük vetett bizalom alapján nyújtjuk. A dologi hitel pedig az, amikor még valami tárgyi biztosítékot is megkövetelünk. A tárgyi biztosítékok főbb fajai: a jelzálogfedezet, a bankgarancia, a kézzizálog, takarékbetétkönyv, illetmények vagy járandóságok lekötése, követeléseknek előre való átruházása, stb.

A legmondosabban meg kell tehát vizsgálni úgy az adós személyét, mint annak vagyoni helyzetét és a kölcsönt csak abban az esetben szabad meghosszabbítani, ha egyrészt a kölcsönkérő személyi hitele is megfelelő, másrészt az igénylő (adós) a kérelmezett vagy fennálló összeg nagyságához mérten szükséges tárgyi biztosítékokkal is rendelkezik és azokat lekötöni is hajlandó.

A hitelképességet tehát csak a személyi hitel fennforgása esetén, valami dologi biztosíték mellett állapíthatjuk meg. Pusztán személyi hitelle a mai gazdasági viszonyok között legfeljebb csak kis összegű kölcsönök adhatók, mert valamilyen tárgyi biztosítékot, ha akar, minden jóhiszemű adós elő tud teremteni. Ha nem tud, akkor azt olyan rossz anyagi helyzetben lévőnek kell vélelmezni, akinek részére kölcsön nem adható.

A személyi hitel elbírálásánál — tekintettel arra, hogy a hitelszövetkezeteket tagjaikkal szemben ingóságokra vonatkozólag kielégítés esetében elsőbbségi jog illeti meg és így behajtás esetén mint legkézenfekvőbb és legegyszerűbb eljárás az ingókra vezetendő végrehajtás mutatkozik — elsősorban az ingóságok bírálandók el. Nem elég azonban annak megállapítása, hogy megfelelő értékű ingóság van, hanem meg kell győződni arról is, hogy nincs-e nagy adó- vagy egyéb köztartozáshátralék, vagy olyan régi hitelző, aki legfeljebb csak a végrehajtás sorrendjében előzhető meg, de nem az elsőbbségi joggal, vagy végül nincs-e adósnak oly tartozása, amelyet törvényes elsőbbségi jog illet meg, például házombérlés. Megállapítandó továbbá, hogy az ingóságok felett az adós szabadon rendelkezik-e, például nincsenek-e azok már kézzizálogul szabályszerűen le-



Fiatallányok, mint ujoncok

Az orosz szovjethadseregben. — mint ismeretes — 200 női zászlalj van. A rendes katonai szolgálatot megelőzi az iskolásleányok katonai kiképzése. Képpünk egy lögyakorlatot mutat be rendes katonai fegyverekkel.

kötte vagy nem tulajdonjogfenntartással szerzett és még kifizetetlen-e az ingóság?

A vagyoni helyzet vizsgálatánál a további lépés az ingatlanok számbavétele. Az adóstól először is egy legújabb telekkönyvi kivonat vagy szemle bemutatása követelendő meg. Egy ingatlan ugyanis annyifélével lehet terhelve (például haszonélvezeti jog, terhelési, elidegenítési tilalom, visszavásárlási jog, előző zálogjogok, stb.), hogy sok esetben mint biztosíték számításba sem jöhet. Elbírálás alapjául szolgálhat még a községi beszübizonyítvány és a kataszteri birtokiv is.

Az adós vagyoni helyzetén kívül a következő szempontok teendők gondos vizsgálat tárgyává: az adós megbízhatósága és a hitelszövetkezettel vagy más hitelezőkkel szemben azelőtt tanúsított magatartása, pontossága. A vagyoni helyzet állásából azután megállapítható a fizetőképesség, míg az adós személyi tulajdonságaiból és régebbi ismert magatartásából megállapítható jóhiszeműsége, fizetőkészsége. Csak ezen tulajdonságok fennforgása esetén szavazható meg egyáltalán bárki részére is kölcsön, amely azután, amint már említettük, lehetőleg tárgyi, dologi biztosítékkal is fedezendő.

ADÁS-VÉTEL:

Vennék egy 300 kg-ig mérő, használt, jó állapotban levő tizedes mérleget; árajánlatot alábbi címre kérek: Nyizsnyánszky Ferenc, Tarnabod, u. p. Kál, Heves-m.

Vennék két darab háromhónapos, tenyésztésre alkalmas, törzskönyvezett yorkshirei malacot. Cim: Ifj. Vinter János, Füle, Fehér-m.

Eladnék egy Vorítás-gyártmányú, sülyesztő varrógépet féláron. Cim: Gáspár István, Ócs, Veszprém-m.

NEMZETGAZDASÁG

41.4 százalékkal emelkedett 1934-ben a szántóföldi termelés nyers hozama

Az elmúlt 1934-es év hosszú időök óta az első, amelynek eredményei a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségében bizonyos javulást mutatnak. Pedig az elmúlt év termelési eredményei a legtöbb mezőgazdasági terményben mennyiségben elmaradtak az előbbi évek eredményei mögött, hiszen 1934-ben a termés egyáltalában nem hozta meg a remélt mennyiséget. És a szántóföldi termelés jövedelmezősége mégis emelkedett, a mezőgazdasági termelés értéke is nőtt, mert a helyes értékesítési politika, a külkereskedelmi megállapodások, — elsősorban a római megállapodás — biztosította az árakat. Ezek nélkül a megállapodások nélkül a tavalyi gyöngye termés talán katasztrófával fenyegette volna az egész magyar közgazdaságot, ha a kevés termésért legalább jó árat nem kaptunk volna. Ezzel szemben a Statisztikai Hivatal azt állapítja meg, hogy a szántóföldi termelés értéke csaknem 42 százalékkal emelkedett, s ha még mindig távol vagyunk is attól, hogy a magyar mezőgazdaság kérdéseit megoldottaknak tekinthessük, ez a szám azt bizonyítja, hogy a helyes uton vagyunk és ezen az uton elérhetjük végre mezőgazdaságunk teljes lábraállítását.

Ezer vagon búzát szállítunk Svájcba. Junius végéig ezer vagon búzát szállítunk Svájcba. Ezt a kontingenst is a kereskedelem és a szövetkezetek között osztotta fel a Külkereskedelmi Hivatal. Az ezer vagonból 500 vagont fognak szállítani a gabonakereskedő cégek, a többi ötszáz vagont a szövetkezetek, a Futura és a bankok áruosztályai fogják kiszállítani.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A kitavasodás

nagy terhet vett le az állattenyésztő gazda válláról, mert a szűkös téli takarmányozás gondjai megszűntek. Kezdetét vehette a legeltetés és a zöldtakarmányozás.

A legelőt azonban csak szakaszosan járassuk. Ha nap-nap után engedjük állatainkkal az egész területet végigjárni, akkor csak a jó füveket szedik fel, sőt ezeknek legfrissebb hajtásait is letépi, míg a kevésbé jó növényeket érintetlenül hagyják. Nem csoda, ha az utóbbiak felmagzanak és terjednek, míg az előbbieket kipusztulnak. Így évről-évre romlik a legelőnk.

A zöldtakarmányozást lehetőleg biztosítsuk késő őszig, mert ez háziállatainknak legtermészetesebb tápláléka. Ez pedig úgy sikerül, ha többféle zöldtakarmányt vetünk: rozsot, bibort, lucernát, őszi és tavaszi keverékeket, csalamádés mustárt, takarmánykáposztát, stb. A zöldtakarmányozás a leggazdaságosabb táplálása is állatainknak, mert ha a zöldtakarmányt szénává szárítanak vagy beszombolyáznak, a benne lévő tápanyagok egy része veszendőbe menne.

A zöldtakarmányok közül a takarmányrozs, az őszi keverék és a biborhere az igazlovakat közepes munka végzésére képesítik. Ha lovakat nehéz munkára használjuk, akkor a zöldtakarmányt 2–3 kg-ig abrakkal ajánlatos megtoldani. A szoptatós kanca abrakját további 1 kg abrakkal kell megtoldani, hogy ezzel a tej elválasztását és így a szopós csikó fejlődését biztosítsuk. Az igazokroket a takarmányrozs, az őszi keverék, a biborhere és a lóhere nehéz munka végzésére is képesítik, a lucerna azonban igásmarháknak kisebb értékű takarmány. A fejős teheneiket a kaszált zöldtakarmány 6–10 liter tejnek megfelelő tápanyaghoz juttatja; minthogy pedig a zöldtakarmányban sok a fehérje, bővebb tejtermelés esetén etetett pótabraknak 15 liter tejig nem kell fehérjedusnak lenni.

A legelőre hajtott borjúk 1 éves korig a legelőn felül még mintegy 1–1½ kg abrakkeveréket igényelnek, az idősebb növendékek tápanyagszükségletét azonban a legelő fedezi.

A gyümölcs hizlalása

bizonyára törekvése minden gyümölcskertésznek. Az ilyen, mesterséges eszközökkel a normálisnál jóval fejlettebb gyümölcs-példányok nagy örömet okoznak, kiállításra nagy elismerést szerezhetnek és szép pénzürt el is adhatók.

Legkönnyebb bokor, illetőleg alakfán gyümölcsöt hizlalni; így almákat olyan fán, melyek paradicsomalmára vagy doucinra vannak ojtva, körtét, birs-, cseresznyés Prunus Mahaleb-barackot St. Julien-alanyra ojtott fákra szoktak hizlalni.

Fontos, hogy a hizlalandó gyümölcsöt nevelő fán alapos ritkítást végezzünk, mert a gyökérzet csak kevés gyümölcsöt tud rendkívüli nagyságúra fejleszteni.

A hizlalásnak tennivalói a következők:

a) Mikor a kiválasztott alma vagy körte akkora nagyságot ért el, mint egy dió, hátsuk le a gyümölcs szára alatt 5–7 cm távolságban 3–5 mm szélességű gyűrűalakban az ág héját, miáltal az ágban visszafelé haladó tápanyagok útja el van zárva s így mind a hizlalandó gyümölcsbe szorul. (Ne feledjük azonban, hogy a meggyűrűzött ág a jövő évben nem hajt ki.)

b) A hizlalandó gyümölcs alá deszkákat vagy zsineghálókat teszünk, hogy ez tartsa és így a gyümölcs szára ne hajoljon meg. (Az erősen behajlított száron a tápnedvek csak lassan áramolnának be.)

c) Az alma- vagy körte szárához, vagy az ezt közvetlenül tartó galyhoz június vége táján egy nem ugyanazon gyümölcsstartó farészen fejlődött, erősebb növekedést mutató szomszédos hajtást úgy növesztünk hozzá, hogy a hajtás vége a gyümölcs felé essen. Mihelyt az összenövés megtörtént, az odanövesztett hajtás végét az összenövés helyétől számított 3–4 levél felett lecsipjük.

d) Az egyes gyümölcsöket fejlődésük második felében, napnyugta után hetenként legalább egyszer állott esővízzel megpermetezzük.

Bor- és szeszárak

A budapesti borkereskedők nagybani árakait átlagban 10 fillérrel és az italmérők, vendéglősök, kocsmák, söntések kicsibeni árakait ugyancsak literenként 10 fillérrel emelték.

A termelői irányárak ma változók. Gyöngyös vidékén és itt-ott az országban még lehet kapni 3, 3,2 filléres alapon bort, de csak korlátolt mennyiségben. Most átmenetileg a spekuláció adogatja el a beraktározott borait hatalmas haszonnal, de természetesen valamivel alacsonyabb árban, mint amennyiért ma a termelők adnák a borokat. Ha 5–6 hét alatt a spekulánsok borait a piac felszívja, ismét átterelődik a rendes utra a gazdáktól való vásárlásra a borüzlet és akkor további áremelkedés várható.

A birtokosok a magasabbfokú édes fajborokat legelőbben visszatartják, mert az ideál várható igen silány és kevés bortermés folytán jövőre már a 12 fokos borok is előkelő helyet foglalhatnak el.

Pálinkapiac. A gyümölcsösökben is nagy pusztításokat végzett a fagy, ennek folytán a pálinkatermelés lényegesen kisebb lesz, törköly nyersanyagára sem lehet sokra számítani. Az árak már is hektoliterfokonként 20–30 fillérrel emelkedtek. A mai törkölypálinka ára 3.10–3.20, a seprőé 3.30, a nyári szilvóriumé 3.60–3.70, míg a kékszilvóriumé 4.80, sőt 5 pengő is hektoliterfokonként.

IRSAI M. JÓZSEF

Apró jótanácsok

A mogoró igen értékes gazdasági növény. Terménye úgy nyersen, mint süteményekben általában kedvelt s ezért kelendősege nagy. Több fogy nálunk, mint amennyi terem s így a mogorótermelőnek értékesítési gondjai nincsenek. A mogoróbokor termése azonban főképp olajnyerés útján nyer felhasználást. A szaporítási célra eladható sarjai mellett fájának nemcsak a bronzos, hanem butorfa-értéke is van. Korán nyíló virágai a méheknek kedvelt legelőt nyújtanak. Magját össel vessük el vagy pedig tölre rétegezzük ládába nyirkos homok közé és tavaszra vessük el. A mag 30 cm távolságba húzott árkoskába kerüljön. Egyik mag a másiktól 1½ ujjnyira jusson és háromszor olyan vastag földréteggel legyen betakarva, mint amilyen vastag a mag. A magvakat gyakran kell öntözni, hogy kikeljenek. A kikelt palánták között gyommentesen kell tartani. Két évig hagyjuk a csemetéket a magvetés helyén (sűrű sorokat ritkítva) és a harmadik évben ültetjük ki végleges helyükre. Hat éves korukban már teremnek.

Ha a tengeri netalán hiányosan, ritkán kelne s kénytelenek vagyunk pótvetés alkalmazni, ne szántuk ki a vetést, hanem, ha a talaj gyommentes, vessük a magot a régi vetésre keresztirányban, boronáljunk és hengerizzük utána, ha pedig gyomos a talaj, a szántás helyett extirpátorral járassuk meg azt a gép előtt, mert így kevesebb veszít el a talaj nedvességkészsletéből. Pótvetésre korai fajta vetőmagját használjuk, ha netalán az első vetés későbbben érő fajta lett volna.

Május a kapálások hónapja. Tekintettel arra, hogy sok kapásnövény kerül tavaszi szántásba, tartuk szem előtt azt a szabályt, hogy ne kapáljunk mélyen, hanem lehetőleg sekélyen, de akként, hogy gyom ne maradjon a kapa után. Ne kapáljunk akkor, amidőn a talaj sáros, de igekezzünk lehetőleg minden eső után kapálni, esetleg csak lókapákkal, mert ez a csapadék elraktározásának legjobb és legelősebb módja.

Az ideai fagy tagadhatatlanul a szőlőkben okozta a legnagyobb kárt. A termés-csökkenés következtében drága lesz a szőlő, a must és a bor s így mindazok a befektetések, amelyeket részben a fagykár csökkentésére, részben a termések emelésére fordítottuk, ki is fizeti magát. Talán egyetlen megbízható szer áll a gazdák rendelkezésére e cél elérésére és pedig egy olyan nitrogén-műtrágya, amelynek nitrogénje könnyen oldódik, tehát a növény által azonnal felvehető, minek következtében hatása gyors. Miután a talajban még elegendő nedvesség van az őszi és téli csapadékokból felraktározva, azonnal lehet alkalmazni.

Egy marék föld — a világ

Nem vagy te nagy, nem vagy te su-
lyos,

megmértem minden porcikád;
mint ahogy megmért Isten,
mikor elkészült a világ . . .

Maroknyi föld a teremtőföldből
itt tartalak tenyeremben;
és lám, addig is csirát hajtasz,
mig tenyerén tart az ember.

Igy csiráztatsz te őserdőket,
ha az Isten tenyerén vagy,
mert az Uristen lombzsendítő
s buzatermő kegyelme nagy.

Erdőt növelsz jó anyaföld, hogy
buvóhelyt leljen őz, menyét
s hogy elláthassa datolyával
a Belga-Kongó négerét.

És a földet, mit tartogat most
az én markom s az Istené, —
mi történnék, ha a Teremtő
szétmorzsolná, vagy amint én most
a kezemből, kiejtené . . .

FEKETE LAJOS*

* A kitünő bácskai költő „Vassal és
fohással” című verseskötetéből.

Szépen kivarrt . . .

Szépen kivarrt ingem, gatyám,
Künn a helyem a nagy pusztán,
Ott öröködöm én a nyádra,
Gyönyörködök vadvirágba,
Ezerszínű vadvirágba.

Este, ha lehall az alkony,
Nyájam a karámba hajtom,
Előveszem furulyámat,
Fuvok rajta bús nótákat,
Búbánatos szép nótákat.

MISÁK FERENC (Budapest)

Az őszi föld . . .

Az őszi föld, ha megmozdul egyszer,
Ledől a nagy Babel-torony!
Hiába lesz a lélek jajdulása,
Eljön a végzet e bűnös világra,
Egykoron!

Megindulnak a hegyóriások
S nem lesz, ki utjokat állja.
Vas-érc kebelükből zugva tör elé,
E rothadó kivénült világ felé:
A láva!

A folyók kicsapnak régi medrükből.
Szerte törnek hőmpölyögve!
Pusztítanak mindent, mi utjokba akad,
Lerombolják a nagy bábeli-falat:
Örökre.

Ifj. CSIKÁNY SÁNDOR (Kosd)

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK**Vajkészítés forralt tej föléből**

Ahol nem szeretik a felforralt tej vastag fölét, abból igen jó vaját lehet készíteni. Mindennap leszedjük a tejről a pillét s csészében hideg helyen tartjuk. 4—5 napi gyűjtés után nagyobb edénybe tesszük és addig kavargatjuk, míg vajjává összeáll. Akkor hirtelen vizbe többször átmoosjuk, kinyomkodjuk, amíg csak teljesen tiszta nem lesz a víz rajta. Kelt, vagy porhanyós tészták készítéséhez kitűnően fel lehet ezt a vajat használni.

Könnyű ételekkel tartjuk jól nyáron a vendéget

Mindig több oldalról hallja az ember hangoztatni azt, hogy vidéken is megszűntek már a családias jellegű társas összejövetelek, nagy ebédek s vacsorák, mert senki sem bírja anyagiakkal az azokkal járó sok kiadást. Pedig manapság is lehet kedélyes házimulatságokat rendezni, anélkül, hogy mindjárt pénzpocsékoló dárídó váljék belőle. Lassan hozzászoknak már az emberek, hogy nem okvetlenül szükséges háromféle pecsenye és négyféle sütemény ahhoz, hogy jó kedélyben együttmaradjon a társaság, mert — különösen nyáron — néhány izléseken betálatlalt evszerű étellel és könnyű homoki borral is jól lehet tartani a vendégeket. Családias jellegű „uzsonna-vacsorára” készíthetünk például sonkás-rántottát nyers, füstölt sonkával, vagy vagdalt főtt sonkával, esetleg rántottát szardellás vajjal s akkor nem sózzuk meg a tojásokat. Szeletekre vágott párisival is kombinálhatjuk, úgy hogy a párisi-karikákat forró zsírba tesszük, mire a széle felgöbrül s ha kissé megsült, beletöltjük mindenikbe a rántottát és snittlinget szórunk rá. Lehet adni még panírozott virstlit, zsírban kisült burgonyakarikákkal, hirtelensülnt borjuszületet és omlettet, melynél minden tojásra egy evőkanál tejet, kávékanálnyi lisztet s pici sót számítva, zsíros palacsintasütőben kisütiük és reszelt sajttal, vagdalt sonkával vagy párolt gombával töltjük meg. — Sós piskótalapokból kitűnő szendvics-tortát lehet készíteni s minden réteg közé más töltelékkel teszünk, az egyik lapot körözött liptóival kenjük meg, a másikat szardellás vajjal, mustáros kenőmájással, darált tojással, stb.

Ételreceptek

Friss gombaleves. 1 liter szegfűgombát sokszor megmosva, 3 deka hagymás, zöldpetrezselymes, paprikás zsírban megsóva párolunk, 3 deka zsírból és 5 deka lisztből világos rántást készítünk, kevés összevágott hagymát, kelhegyet paprikát adunk bele, vízzel felengedjük s mikor

felforrt, beledjük a gombát, megsózzuk és felfőzzük.

Tejfeles spárga. 1 kg. spárgát a kemény héjától lehámozva, forró sósvízben puhára főzünk. Tűzálló tálat vajjal, morzsával kikenünk, beletesszük a puha spárgát, meghintjük egy kávékanál cukorral, kevés sóval, bőven mazsolával és 2 deci tejjel, melybe előzőleg egy deci spárgalevet kevertünk, aztán kis darabkákra vágott vajat téve a tetejére, sütőben világos sárgára piritjuk.

Sós kiflikék. 3 deka élesztőt kevés tejjel és egy kockacukorral feloldunk. Összegyurunk 30 deka lisztet, 3 tojássárgát és izlés szerint sőt s 14 deka vajjal elkeverve, a deszkán pihenni hagyjuk. Félóra múlva kézfoknyira kinyújtva sodorjuk belőle a kifliket.

Zöldes pecsenye. A felsálszeleteket kiverjük, besózzuk és hagymával, sárgaréppával, petrezselyemgyökérrel, kevés gombával, kis paprikával, borssal zsírban puhára pároljuk, miközben egy-két deci bort s kis vizet is adunk hozzá. Mikor megpuhult, leöntjük néhány kanál tejjel és citromszeleteket adva hozzá, felfőzzük, a levét átszűrjük s a tálra rakott pecsenyére forrón ráöntjük. Rizs-vagy tarhonyakörítéssel adjuk az asztalra.

**Külföldi sebhelyek**

Mary F. Conners, Amerika Hempstead városából azt állítja, hogy álmában a keresztrefeszített Jézust látta és reggelre ébredve az ő végtagjain is stigmák voltak. Képiünk a sebhelyes nőt ábrázolja

H I R E K

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése május hó 31-én lejárt, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

Angelo Rotta nunciust az I. osztályu magyar érdemkeresztel tüntette ki a Kormányzó Úr. Most van ötödik évfordulója annak, hogy Angelo Rotta címzetes érsek, budapesti apostoli nuncius átnyújtotta megbízólevelét a Kormányzó Urnak. Ebből az alkalomból a Kormányzó Ur kihallgatáson fogadta a nunciust és átnyújtotta neki az I. osztályu magyar érdemkereszt jelvényét.

Örökösöket keresnek. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda közli: Néhai Vojvoda József és neje született Bartona Anna szülöktől Vácon született Vojvoda Mária, özvegyült Simonis Józsefné hatvanöt éves korában Triesztben 1934 augusztus 15-én végrendelet hátrahagyása mellett meghalt. A hagyaték 22.000 líra. A hagyatékra örökösök edestestvérei, Vojvoda József, Vojvoda Anna, Vojvoda Róza és Vojvoda Jozefa vagy ezek leszármazottai bírnak igényjogosultsággal. Aklk a fenti örökösök jelenlegi tartózkodási helyéről tájékoztatást tudnak nyújtani, közöljék azt a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodával (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4).

Remekbekészült asztal Rothermere lordnak. A Budapesti Nemzetközi Vásár egyik igen érdekes látványossága a budapesti asztalosiparosok által Lord Rothermere részére készített díszes írőasztal, amelyet a Vásár befejezése után bizottság fog Londonban a lordnak ünnepség keretében átadni. Az írőasztal intarziás munka. Az előlapja Csonka-Magyarország megyéinek és törvényhatóságainak címereit mutatja színes kivitelben. Az írőasztal hátlapján látható azoknak a megyéknek és törvényhatóságoknak címere, amelyeket a trianoni békszerződés hazánktól elcsatolt.

A fagykár halottja. Oláh János újszegedi gazdálkodó május 12-re virradóra felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Tettét azért követte el, mert a legutóbbi fagy takarmányát tönkretette és így kénytelen volt teheneit eladni, ami nagyon elkészerítette.

Egy községi bíró kitüntetése — halála után. A Kormányzó Ur Kiss Lajos volt sárszentlőrinci községi bíró, hitelszövetkezeti elnököt a magyar érdemkereszt V. osztályával tüntette ki. Mivel a kitüntetés Kiss Lajos közbejött halála miatt nem volt neki átadható, Sárszentlőrinc község Hidasy Imre gyönki főszolgabíró elnökletével diszközgyűlést tartott és ott mutatták be a kitüntetést az elhunyt hozzátartozóinak.

Páratlan sikerrel zárult a Nemzetközi Vásár. Május hó 13-án este zárult a harmadik Budapesti Nemzetközi Vásár, amelynek erkölcsi és anyagi sikere messze túlszárnyalta az összes eddigi budapesti vásárokat. 700.000 látogató — köztük 72.000 idegen a világ 30 államából — tekintette meg a magyar ipar nagy bemutatóját. Az üzleti forgalomról még nincsenek részletes adatok. Annyi azonban máris megállapítható, hogy a textilszakma óriási üzleteket bonyolított le külföld felé, a gépipar és a nehézipar 40 sinautót, rengeteg villamosgépet, motort, autómobil és kerékpárt, az élelmiszeripar pedig konzerveket, térszatenműveket, hentesárkat és hort adott el számottevő mennyiségben. Igen jó üzletet csinált a külföld felé a kerámiai és a bútorigar, továbbá a házipar is. A Vásár évtizedek óta a magyarországi idegenforgalom és a magyar ipar legnagyobb eseménye volt.

Legyőztük az osztrák válogatott futball-csapatot. Május hó 12-én, vasárnap délután, 30.000 néző előtt tartották meg Budapesten az osztrák-magyar válogatott futballmérkőzést, amely a magyar csapat fényes győzelmével végződött. Az első félidő eredménye 3:2, míg a második félidő 6:3 nagyszerű győzelmet hozott nekünk. A magyar csapat két legjobb játékosa Sárosi és Titkos voltak; nekik köszönhetjük, hogy a múlt évi súlyos vereséget sikerült elfeledtetni.

Negyvenfilléres telefoniál a balatoni körforgalomban. A kereskedelemügyi miniszter május 16-tól szeptember 15-ig terjedő időre újból életbeléptette a balatoni körforgalomban a 40 filléres telefoniálszabást. Ezenkívül ugy a balatoni körforgalomba bekapcsolt postahivataloknak, továbbá Mátraházának, Mátrafürednek, Kékestetőnek, Gallytetőnek, Parádnak és Lillafürednek az ország többi postahivatalaival váltott beszélgetéseinek 20 százalékos díjmérséklést engedélyezett.

Egy tizenéveses fiu hőstette. Jack Diamond, egy tizenéveses angol fiu, egyedül volt otthon, amikor észrevette, hogy a szomszéd ház ablakán füst gomolyog ki. Az égő családl házban sem voltak otthon a szülők s Jack tudta, hogy a lángok négy kisgyermeket fenyegetnek. A tizenéveses fiu gondolkodás nélkül a szomszéd házba rohant és az emeleti hálószoba lángokban álló butorai közül négyseret egymásután kihozott egy-egy gyermeket és csak akkor telefonált a tűzoltóknak.

Uj menetrend lépett életbe a vasutakon. Május hó 15-én a Magyar Királyi Államvasutakon új menetrend lépett életbe. Belföldi viszonylatban változások lesznek a győri, hegyeshalmi, szombathely-szentgotthárdi, kelebiai, szegedi, debreceni, miskolci, hatvan-salgótarjáni, gyékényesi, pécsi, szobi, esztergomi, lajosmizsei, kecskeméti, ceglédi, szolnoki, veresegyházi viszonylatokban is. A balatoni forgalom lebonyolítására is új rendezert vezetnek be. A személyvonatok menetrendjében is változás lesz majdnem az összes vonalakon. Az új menetrendről a hivatalos menetrend-könyv és az állomásokon kifüggesztett menetrendhirdetmények nyújtanak részletes felvilágosítást.

Harmindenéveses — nagymama. Európa legfiatalabb nagymamája lett a napokban egy horvátországi, pozsegai asszony, Franciscs Matild, aki ma harmindenéveses, tizenéveses korában ment férjhez, esztendőre kisleánya születt, az tizenöt éves korában szintén férjhez ment s most megszületett az első gyermek

Pappá szentelték egy cigányprimás fiát. Tiszaroffon az egyik cigányprimás fiát a napokban pappá szentelték. Első miséjét szülőfalujában tartotta, amely után igen meghatód szentbeszédet mondott. A szentbeszéd hatására a tiszaroffi cigánykolónia vadházasságban élő tíz pár tagja törvényes és egyháziilag is megáldott házasságot kötött.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Ezer vagón búzát szállítunk Svájenak.

Magyarország és Sváje között megállapodás jött létre ezer vagón magyar búzának június végéig történő kivitelére. Az exportálható mennyiséget ugy osztották fel, hogy a gabonakereskedelem 500, a mezőgazdasági szövetkezetek 200, a Futura és a bankok áruosztályai 150—150 vagón buza kivételére kaptak kontingeneket. Bár a gabonapiacra a kínálat már hetek óta nagyon gyenge, a svájci kivételre történő vásárlásokat igen rövid idő alatt lebonyolították és tízszdel körök véleménye szerint alig néhány vagonra tehető az a mennyiség, amit még fel kell vásárolni. Értesülésünk szerint a buzaszállítások Sváje felé május 13-án már meg is indultak.

Adómentes cukor a méhesládok megmentésére

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület kérésére a pénzügyminisztérium az akác- és gyümölcsvirágok elfagyása miatt élelem hiányában szenvedő méhesládok számára adómentes cukrot engedélyezett. A cukor kilója 54 fillér és minden méheslád után öt kilogramm cukor igényelhető. Az etetőcukrot az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) osztja ki. Megrendelőlevélért, 24 filléres postabélyeg becsatolása mellett, az egyesülethez kell fordulni.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Apánk nővérének eladott 300 négyzetföldtől, az adásvételtől azonban szerződést nem csináltak. Apánk halála után az örökségen megosztottunk s a szőlő, amely még mindig apánk nevében volt, nekem jutott. Mivel én sem a szerződést nem láttam, sem pedig a vételárból részem nem volt, a szőlőt nem akarom átadni. Kérek utbaigazítást, hogy mi itt az igazság? (J. J., Szent.) — **Felelet:** Ha sógorok a szőlőt tényleg megvette apuktól és ezt bizonyítani tudja, akkor tulajdonában őt háborgatni nem lehet, még akkor sem, ha az adásvételt írásba nem foglalták. Az, hogy Ön a szőlő 200 pengős ellenértékéből semmi hasznot nem látott, nem változtat a helyzeten semmit sem, hiszen apjuk még nagyobb részt is eladhatott volna anélkül, hogy a bevett pénzről Önöknek el kellett volna számolnia.

Kérdés: 1. Négy hónapja vásároltam egy tehent, miről lehet megtudni, hogy az állat hasas-e? 2. Egy hetes kis csirkémet ellepik a futótetvek, hogy védjem meg őket? (T. L., Sándorfalva.) — **Felelet:** 1. A hasasság 5. hónapjában a has nőni kezd, a 6. és 7. ik hónapban a borjú a jobb haskorci tájékra gyakorolt nyomással kiérezhető, a 7.—8. ik hónapban a borjú mozgásakor a hasfal hullámlása konstatazható. A 3.—4. ik hónapban csak állatorvos tudja a vembességet megállapítani — a végében át eszközt vizsgálatlalt. 2. Kenje be a csirkék tetves testrészeit egy rész anizsolaj és 20 rész faolaj (vagy víz) keverékkel.

Kérdés: Egy gyöngykakasra hány tojó számítható? (N. J., Debrecen.) — **Felelet:** Egy gyöngykakasra 4—5 tyúk számítható.

Kérdés: 1. Az egyik országos méhkap-
tárban az anya március első felében elpusztult, mikor ezt észrevettem, a más-
sok kaptárból friss petés keretet adtam az elárvult családnak. A méhek ekkor rogtan 3—4 anyabótos építéshez kezd-
tek, amelynek keléseit figyelemmel ki-
sértém. Tekintettel arra, hogy a herék még nem repültek ki, várhatok-e páro-
sulás előtt az anyától új szaporítást? 2. Milyen méretű kaptár bizonyult legjobbnak az utóbbi években: a hideg- vagy melegépítésű? (1254. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Ha a fiatal anya még nem termékenyült meg, akkor is rak petéket, az ilyen petékből hímek fejlődnek, melyeknek egyike majd megtermékenyíti. 2. Sokféle méretű kaptár vált be, ha a méhek kezelése kifogástalan. A kaptár melegtartóssága kétségkívül fontos; ezért számból vagy duplafalu deszkából készítsen.

Kérdés: Mivel óvhatom meg gyümölcsfámat a szárnyatlan hangyák el-
len, mert a lombzatban nagy kárt okoz-
nak? 2. Hogyan védjem meg fáimat a szű ellen, amelyek a vastagabb részeit támadják meg? (P. S., Kecel.) — **Felelet:** 1. A hangyákat ki kell irtani. Meg kell keresni földalatti fészkeiket; ebbe 1—2 helyen bottal lyukat furunk s ezek mindegyikébe 80—100 gr. szénkéneget öntünk, majd a lyukat betömjük, hogy a mérgező gáz ki ne szabaduljon. 2. A szával fertőzött törzsrészt legjobban kivágni, a sebet kitisztítani, azután 1—1½ óráig a szabadban főzött kátránnyal be-

kenni. Sőt legjobban a születe fáit egészen kivágni, mert a szühek különben is csak a beteges, fagyvisselt és egyéb bajban szenvedő fákat lepik meg.

Kérdés: Fiamat megharapta egy ismeretlen veszett kutya. Bár a betegséglőzöbe január elseje óta be van jelentve, sem a kórházi költséget, sem az utazási költséget nem akarják nekem megtéríteni. Mit tehetek? (P. M., Császártöltés.) — **Felelet:** Irja meg, hogy a fia milyen betegséglőzöbe van bejelentve, mert amíg ezt nem tudjuk, tanácsot nem adhatunk.

Kérdés: 1920-ban vettem egy hold földet. Ugyanakkor ugyanaz a gazda eladott még egy hold földet egy másik embernek. A telekkönyvi átírásnál az iratok elcserelődtek s az én álltam megvevő és azóta használt föld pedig az én nevemre íródott. A másik vevő azóta eladósodott, védettséget is élvezte és évenként hirdetnek neki árverést. Szeretném ezt a dolgot rendezni. Mi az eljárás? (T. L., Bajna.) — **Felelet:** Adjon be a telekkönyvi hivatalhoz egy kérvényt és tévedés címén kérje a telekkönyv kiigazítását.

Kérdés: 1. Nagyanym eladta a házat egy idegennek, úgy, hogy egy szoba és egy fél konyhára haszonélvezete fennmaradt. Nagyanym azonban már nagyon beteges és ápolni kell. Ezért magamhoz vettem. Fennmarad-e haszonélvezeti joga akkor is, ha nem lakik a házban és kiadhatja-e a lakást, vagy a tulajdonostól követelhet-e érte bért. 2. Nagyanym 78 éves, ápolást igénylő örege. Fia azonban képtelen az ápolásra s helyette unokája ápolja. Most 1000 pengőt kitevő vagyonát unokájára akarja hagyni azzal a feltétellel, hogy az őt haláláig eltartani és tisztességesen eltemettetni tartozik. Ha ezek után adásvételi szerződés eladja unokájának az ingatlan, megtámadhatja-e a fia azt, akire a vagyon így át lett ruházva és per esetén megnyerhető-e? 3. Fiam csak hat elemi iskolát végzett. Lehet-e ezzel a végzettséggel géplakatos szakmára adni? (1254. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Ha a haszonélvezet nem mint személyes szolgálat lett kikötve, akkor a lakást továbbra is fenntarthatja vagy kiadhatja. 2. Ha az unoka bizonyítani tudja, hogy a vételhez honnan vette a pénzt és bizonyítani tudja, hogy azt tényleg át is adta nagyanyjának, akkor az adásvételi szerződés nem támadható meg. 3. Lehet.

Kérdés: 1. Birtoktól huzamosabb ideig távol voltam, s ez alatt az idő alatt haszonbérbe volt kiadva. Szomszédaim távollétem alatt birtokomból elszántottak egy darabot és azt is használták.



40 éve a világot uraló eredeti angol
THE CHAMPION
kerékpárok: havi 20 pengős és saját készítésű kitiűnő
ROYAL STAR
kerékpárok 180 pengőért havi 16 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket rendkívül olcsó leszállított gyári árban.

Láng Jakab és fia
Budapest, József-körút 41. sz.

Kérjen ingyen nagy képes árjegyzéket!

Követelhetek-e tőlük használati díj fejében bizonyos összeget? 2. Kit terhel a mérési költség, ha a területet mérnökkel akarom visszamérteni? (Sz. A., Nagybörög.) — **Felelet:** 1. Nem kérhet, csak ha bizonyítani tudja a rosszhiszeműséget. 2. Ha perre kerül a sor, akkor a felmerült összes költségeket, így a mérnöki költségeket a pervesztes tartozik megfizetni.

Kérdés: Joga van-e a szomszédnak az ő saját udvaráról a libákat behajtani és annyit kérni értük, amennyit akar? (P. F., Nemespátró.) — **Felelet:** Csak a felmerült kárnak a megtérítését követelheti a libák tulajdonosától.

Kérdés: Zsuppos és cserépszindelyes ház építésénél mekkora távolságot kell hagyni a szomszéd megyétől (B. G., Bakonyesernye.) — **Felelet:** Építkezési ügyekben általános rendelkezések nincsenek, ezeket helyhatósági szabályrendeletek útján szabályozzák.

Kérdés: 1. Honosításhoz milyen iratok kellene, hol kell kérni és mennyibe kerül? 2. Szomszédom buzaetésén a télen víz állott. Ahol víz állott, ott a buza kipusztult. Szomszédom most a tanyabíróval megbecsültette a kárt és azt mondta, hogy az én csirkéim ették ki a buzát és ezért 50 kg. buza kártérítést követel. A becslést már sőtét este végezték, úgy hogy nem lehet megbízható, de nem is igaz. Mit tehetek ellene? (Egy hű előfizető, Nyiregyháza.) — **Felelet:**

1. Honosításhoz a következő iratokat kell mellékelni: 1. nagykorúság igazolása; 2. valamely község képviselőtestületének ígérvénye, hogy a község kötéskébe felveszik; 3. öt évi megszakítás nélkül Magyarországon való lakás igazolása azon község vagy községek igazolásával, amelyekben az illető a kérdéses öt év alatt lakott; 4. erkölcsi bizonyítvány; 5. igazolása annak, hogy megfellelő vagyonnal vagy keresettel rendelkezik, amely megélhetését lehetővé teszi (telekkönyvi kivonat, helyhatósági bizonyítvány, a szolgáltatónak a helyhatóság által hitelesített bizonyítványa); 6. öt évi folyamatos adóilletés igazolása adófőkönyvi kivonattal; 7. azok az érdemek, amelyeknek alapján felvételt kér; 8. le származásra vonatkozó okmányok (anyakönyvi kivonat, házassági anyakönyvi kivonat, gyermekek anyakönyvi kivonata). A 2., 3. és 4. pontban foglaltak egy bizonyítványban is igazolhatók. A kérvényt a helyhatóságokhoz kell eljuttatni és a törvényhatóság első tisztviselőjénél (alispán, polgármester) kell benyújtani, aki azt megvizsgálja és az esetleges hibák kiigazítása végett visszaszadja, vagy a hiányzó iratokat meg bekéri. A kérvényre 16 filléres okmánybélyeget kell tenni. 2. A kárt csak akkor tartozik megfizetni, ha szomszédja be is tudja bizonyítani, hogy az Ön haromfal ették ki a buzát a kérdéses területen.

Kérdés: Szüleim földjüket szét akarják osztani. Öten vagyunk testvérek, a hatodik egy asszony volt. Ez meghalt, de maradt utána egy kisleány. Van-e a kisleánynak velünk egyenlő joga? 2. A föld körülbelül értékének felével adóssággal van megterhelve. Nem akadály-e az adósság az örökösöknek? (S. F., Törökszentmiklós.) — **Felelet:** A kisleány a szétosztásnál az anyja helyébe lép és ő neki is egy teljes rész jár. 2. Az adósság nem akadály.

Kérdés: Birtokunk elosztásakor 240 pengőt kért a közjegyző, amit ki is fizettünk neki. Most egy év múlva tudtam meg, hogy a bíróság csak kilencvenhárom pengőt ítél meg neki és ezt az összeget a közjegyző be is tábláztatta a birtokomra. A közjegyzőt már felszólítottam, de nem hajlandó semmit sem tenni. Hová forduljak ebben az ügyben? (G. K., Kunszentmárton.) — **Felelet:** Ha a közjegyző békés úton nem hajlandó elintézni az ügyet, nem tehet mást, minthogy beperli.

Kérdés: Védett birtokos vagyok. Fél-éves fizetésem decemberben lejárt és akkor a bank kérésemre 1935. évi július hó 15-ig fizetési haladékot adott. Most mégis felszólítást kaptam, hogy ha nem fizetek, akkor kérni fogják a védettség megszüntetését és a peres eljárást folyamatba teszik. Lehet-e ilyesmit csinálni? 2. Mi a címe gróf Károlyi Viktor országgyűlési képviselőnek és mi a megszólítása? (Szentesi előfizető.) — **Felelet:** Ha egyszer a bank fizetési haladékot adott írásban, akkor azt többé már vissza nem vonhatja. 2. Károlyi Viktor gróf címe: Budapest, V., Báthory-u. 4., megszólítása: Méltóságos Uram!

Kérdés: Szerződés nélküli erdei munkás voltam egy uradalomban. Munka közben véletlenül megcsuszam s egyik munkatársam fejszéjével a lábamat megsértette. A főintézőt kértem, hogy az orvosi költséget fizesse meg, azonban kérésemet elutasította azon a címen, hogy idegnyomkásokat nem szoktak biztosítani. Hová forduljak? (B. J., Alesut.) — **Felelet:** Ha kórházi ápolása feltétlenül szükséges volt és szegénységi bizonyítványt tud szerezní, akkor az ápolási költségek megfizetésétől eltekintenek. Szerezzen tehát az előjárásánál szegénységi bizonyítványt és azt mutassa fel a kórház hivatalában.

Kérdés: Ajándékba kapott ingatlan után az új tulajdonos köteles-e azonnal megfizetni az illetéket vagy csak az ajándékozó halála után? 2. A telekkönyvi átruházás még a múlt évben történt. Jögnak van-e a szülőknek az ingatlanon lévő fákat kivágni? (S. A., Nyiregyháza.) — **Felelet:** Ajándékozás esetén az illetéket záros határidőn belül meg kell fizetni és az nincs függővé téve az ajándékozó halálától. 2. Ha a szülőknek a hasznélvezeti joga az ingatlanon fennáll, akkor az okszerű gazdálkodás keretein belül joguk van a fákat kivágni, természetesen a fák kiirtása nem fajulhat rablógazdálkodássá.

Kérdés: Mennyi bélyeg kell az adásvételi szerződésre és a tulajdonjog bekebelezése iránti kérvényre. Kell-e ezenkívül más iratot adásvételi ügyekben a telekkönyvi hivatalhoz beadni? (T. F., Solvradkert.) — **Felelet:** Első példány első lve 2000 pengőig 1 pengő; 2000 pengőn felül 2 pengő. Első példány többi lve és a többi példány minden lve 1 P. A tulajdonjog bekebelezése iránti kérelemre: 100 P-ig 0.50 P, 100—200-ig 1 P, 200—500-ig 1.50 P, 500—1000-ig 2 P, 1000—5000-ig 3 P, 5000 P-n felül 5 P. Adásvételi szerződést kell beadni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. P., Kondó. A főterményként vett napraforgó magtermése kat. holdanként 4—5 métermázsá. Ára a múlt évben 13—17 pengő volt. Ezúttal ára majd az év végén alakul ki. — **Sch. J.,**

Ceglédbercel. Válaszunkat már a mult-kori számban megírtuk. — **Kiskunsági gazdaadósoknak** üzenjük, hogy fizessenek egész nyugodtan ezután is a Pesti Hazaihoz, a pénz jár neki, azért fogadta el. A harminceszoros szorzaton tuli első helyi hitelezőknek a postatakarékpénztár által kezelt „Gazdaadósok letéti számlájára“ kell mindent fizetni, az azon aluli hitelezőknek közvetlenül kell fizetni.

SZÁMADÓ ERNŐ versüzenetei:

B. J., Kocs. Külső munkatársakat még kivételes esetekben sem díjazhatunk. Forduljon esetleg valamelyik kiadóvállalathoz. „Temetőben“, „Majd ha egyszer“ című versei megütközték a mértéket. De mivel közlésüket nem kívánja, így visszajuttatjuk kezéhez. — **Szabó Pista, Somogygyabajom:**

*Dalolgt a sok kismadár,
A nótájuk de szépen száll,
Ugy hallgatom, úgy hallgatom,
Kis szivemet altatgatom.*

Íde íktattam ezt a kis versszakot. Örültem neki. Nyári vakációban írjal sokat, öszre visszajön a Szerkesztő bácsi Pestre és szívesen foglalkozik veled újra. — **Cs. S., Kosd.** Levélét megkaptam. Köszönöm. Levélben fogok válaszolni. Üdvözet. — **Sz. L., Somogyzentimre.** A Vasárnap-ért végzett áldozatos munkádért szívvel köszöntlek. Verseidből válogatok. Üdvözet. — **N. F. Esztár.** Levélben válaszolunk. — **P. J., Rábacsanak.** Nem egész helyes az a megállapítás, hogy Gyóni Géza csupán háborura uszító verseket írt volna. Ime egy idézet:

*Nekem nem hazám a Te hazád,
Nekem nem fáj a bánatod,
Én tölem véres koronádat,
A sárba vágatod.
Mit bánom én Hispániát,
Ha gyémánthegeyeket terem;
Minden drágakövednél drágább,
Az én rongy életem.
Élet, élet, szent gyönyörűség,
Egyetlen, mely nekem ragyog,
Cézár, az életem fölött
Én is Cézár vagyok.*

A háboru nagy költője így is szólt a királyhoz. Ehhez nem kell több magyarázat.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, május hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Kiskunlacháza, Kunszentmárton, Szalkszentmárton, Szegvár.
Hétfő, május hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Dráva-fok, Gyöngyös, Katymár, Kiskunlacháza, Kiszvárd, Kömlő, Lajosmizse, Lepsény (bizonytalan), Salgótarján, Szőny, Vác. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogyvár, Zalaszentiván. — **Kirakodóvásár:** Tata-bánya.

Kedd, május hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Salgótarján. — **Állatvásár:** Ujpest.

Szerda, május hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Csapod. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Igal, Mucsi, Somogyzsb, Zalaszentlászló. — **Kirakodóvásár:** Rudabánya.

Csütörtök, május hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Tabajd, Tét. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Vásárosbőc.
Péntek, május hó 24-én. Nincsen vásár.

Szombat, május hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Görcsöny, Himesháza. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Alsóság, Báté, Cibakháza, Tab, Zala. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagyrákos.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 május hó 14-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 40 fillér; kétkoronás 80 fillér; ötkoronás 2 pengő 22 fillér; régi egyforintos 1 pengő 15 fillér.
Aranypénzek tőzsdei forgalma szünetel. **Szinezüst** kilogrammja 106 pengő.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

férfinév YA poszt

(Beküldte ifj. K. Balogh József (Dögérol).)

2. Szórejtvény.

S 1 P 50 f V 75 f

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

3. Szórejtvény.

Tanár — 1 P 20 f Duna

(Beküldte Weisz Ádám Szentlászloról.)

4. Szórejtvény.

t kételkedő (e=i)

(Beküldte Szabényi Gizike Gencshátpusztáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 24-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tiz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közzétenni.

A 18-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Kölesönkenyer vissza-jár.** 2. Szórejtvény: **Mayer Emil.** 3. Szórejtvény: **Borsó.** 4. Szórejtvény: **Hármasszövség.**

Megfejtették: Ifj. Kun Mihály, Vezér Emil, Bánki Horváth János, Welsz Ádám, ifj. Szita Mihály, Idei Irma, Nagy Gyula, Némethy Lajos, Gazdakör (Mezőkövesd), Takács Rezső, ifj. Próka Gyula, Pápay Ferenc, Községi előjáróság (Szilvásvárad), Kecskés Sári, Szabényi Gizi.

Jutalomkönyvet nyertek: Szabényi Gizi (Gencshátpusztá) és Pápay Ferenc (Nemospátró).

SZEGÉNY EMBER GAZDAG VÁROSBAN

13 Regény ★ Irta: Számadó Ernő

Hja, más idők voltak! Mindenki tudta, hogy én vágtam hokonyon Tar-
kalovás Kiss Sándort, a kényes pa-
rasztot, mert egy verébnek szijjostor-
ral lecsapta a fejét... Milyen szé-
pen célozhattuk korsós Domokosék
udvarán a kirakott köcsögöket. Meg
hogy csaltuk ki a jámbor em-
bereket kantával csinált dobszóra.
Emlékszel, milyen jót neveltünk?
Meg a kisidők nagy szerelmei. Em-
lékszel, hogy a kis Pálffy Eszter
születésnapjára csomagot akartál
küldeni. Már nem emlékszem, hogy
melyik kincsünket óhajtottuk fel-
áldozni a szerelem oltárán. A szines
golyót-e, melyet B. Szabó Jancsitol
nyertél, vagy azt a fényes pipakupa-
kot, melyet néhai és jóemlékezetű
őregapám „pakszió” tajtékpipájáról
feszítettem le szerelmes gyenge pil-
lanatomban. Bizony, galamblelkű
édesanyád felfedezte a „büntényt”
még idejében és a selyempapirosba
pólyált pakkocskát irgalmatlanul el-
kobozta. Lám, ilyen csapások érték
ifju szíveinket. A kisembereket nem
értik a nagyok. Mi pedig túltéve a
nagyokon, ismeretlen, de liliosos
vágyaikban éjfélelég elsirdogáltunk
a nyári hold alatt. A lélek titkos ru-
gói tudat alatt már elindították a
sors lendítő kerekét és ma sem cin-
sálunk mást, mint akkor. Csak amit
akkor kicsinyben, most nagyban.
Vagy micsoda különbség van a mosti
és a multi csókjaink és tetteink kö-
zött? Csókjaink akkor is fehérek vol-
tak, ma is azok s ha néha feketére
vétjük fehér álmainkat, nagy sirá-
sokkal megsiratjuk. Emlékszel a di-
csőség vágyára? Akkor száz gyere-
ket vezettem fakarddal ároknak, csa-
lánnak, viznek vagy mezőnek. Most
embermilliókhoz beszélek és a lélek
kardjával hadakozok a dicsőségért
küzdök élni. Fel akartam tenni a
falu együgyű szeme előtt, hát tört
hordtam az övemben, pisztolyt, di-
szeket aggattam magamra, csillogó
semmiségeket. Sarkantyút vertem a
csizmámra, hogy a jövő-menők meg-
bámuljanak. Ugy usztam, kusztam,
másztam, parittyáztam, verekedtem,
hogy a mozi Tarczánja tanulhatott
volna tőlem. Az iskolában pedig min-
dig az első tanuló voltam. Félelme-
tes és legyőzhetetlen, az erősek ré-
me, a gyengék barátja. Megbicskáz-
tam a legerősebb legényt a faluban
és megvédtem a leggyengébb leányt,
vagy akár madarat, vagy kiskutyát
és minden gyámoltalant. És mondd,
nem ugyanez vagyok én most is, ha
ifju erőim más vitorlát dagasztanak

is? Akkor homokvárat építettem, ma
az életvárat. És ez lényegében
mindegy.

Beszélgetésünk fonalát Nyuszinéni
szakította meg, aki megérkezett a
munkakeresőből. Frissen és örömmel
toppant közénk: Lesz munka! El-
mondta, hogy valami ismerőseivel
találkozott, aki beprotezsálja egy ét-
kezdei konyhára mosogatónak. Tehát
teljes volt az öröm. Este borosteát
forralt Nyuszinéni, a rendes kömény-
magosviz helyett. Még hozzá cukor-
ral. A hangulat emelkedett és virá-
gos volt. Én megboldogult színész-
korom emlékeiből idéztem. Holmi
vigjáték jeleneteket próbáltam reci-
tálni. Nagy sikere volt. Nevetett
Sanyi és hozzá ő is tréfált és móká-
zott. Egyszóval jól telt az idő. Estére
azután olyan vihar kerekedett, hogy
Sanyi kintragadt éjszakára is. Bohó-
sággal este sem hagytam fel.
Nevetett a jó fiu, hogy végre is az
ágyba... hogyis mondjam, lötyten-
tette a teát. A bosszus nyári vihar
pedig úgy tépte, recsegett a kalib-
bát, hogy azt hittem, reánk dől az
egész alkotmány. A zápor zengő dob-
verése közben, valami keserves kutya-
abajgásra, szükölesre figyeltem fel.
Hát ez mi? Kirántottam az ajtót.
Megjött a felelet, csak úgy zsupsz
befelé egy farkaskutya alakjában.
Még pedig egyenesen a tűzhely alá.
El volt ázva, merő locs-pocs, szörét
meg-megrázta, hogy valamennyien
vizesek lettünk. Így hát vendég jött
a borosteára. Mindjárt össze is töl-
tögettünk egy kis italnyit. Ivott is
az ártatlan, lafattyolta a meleg boros-
vizet és belőle az ázott kenyeret.
Sanyi gyanusan szemlélte a jöve-
vényt, aggodalmát fejezte ki nem
egyszer, hogy hát izé, hátha veszett-
kutya. De a mi kutyanék nem viszo-
noza a gyanut, úgy ült a tűzhely
alatt, mintha világéletében a küszö-
bünkön belől élt volna. Ezen az em-
lékezetes napon és ily körülmények
között került hozzám életem hü
társas, a Vihar. Ugyan hol lehetsz
szegény Vihar, melyik költőnek lop-
kodszt csontot és kinek melengeted
fagyos testét szivtelen külvárosi te-
leken...? Mert nem akarom el-

hinni, hogy betemetett a szemét sötét
bányája szomorú Cséri-telepen. De ha
ott pusztultál el kenyérkereső társam,
embereknél jobb barátom, megsirat-
lak az én igaz emberkönyveimmel
és ha van Isten az égben, a te kis
kutyalekvedet is felparancsolja mel-
lém, hogy együtt röhassuk a napsu-
garas égmezőt. Ott nem lesz bányá,
ott nem kell kokszot kaparni gyilkos
gőzők ködén. Ott naphosszat hever-
hetsz pufók aranyrojtos felhőkön. Ott
nem töröm ki szádból a talált ke-
nyérhét felit, ott lesz csillagebéd és
fényvacsora. Ott nem kell a kokszos
kördét huznod nyomorult gazdád
után, de te ülsz a Göncölszekérben
velem egy ülésen és úgy hajtunk át
Magyarország felett a gyémántgő-
röngyös Tejuton...

Az elmúlt vidám nap után ismét
uj öröm ért. Választ kaptam ver-
seimre Többsincsik szerkesztő úrtól:
„Egyik versét elfogadtuk és a köz-
lendők közé soroltuk. Köszönet.
Egyébként pedig sziveskedjék fel-
keresni bennünket szerkesztőségünk-
ben. Ludvérc-utca 10. sz., VI. emelet
40-ik ajtó.” Na most mit csináljak?
Ezekbe az összevarrogatott ócska ru-
hába? Nem megyek, — határoztam
el. Uglátszik, hogy a Tek. szerkesz-
tőség több gondallal kezel, mintsem
vártam. Tiszteletpéldányt is mellé-
kelt a levélhez, életem első tisztelet-
példányát és előfizetésfelét emle-
gett. Nem, nem, küzdöttem magam-
mal. Ha meglátnának így, biztosan
viesszadobnák verseimet. Tapasztalat
beszél belőlem. Egy izben fel akar-
tam menni a Pesti Hirlaphoz és a
portás elfogott a kapuban. Nem
eresztett fel az emeletre, a szerkesz-
tőségbe. Persze én nem akartam tá-
gítani, mi több, kötekedésre fogtam
a dolgot, miután ő rendőrért sza-
ladt. Biztos ur, tessék nézni, ez a
csavargó folyton blamálnak bennün-
ket... A Pesti Naplónál meg elkérte
a portás a verseimet. Azt mondta ő
az első kritikus, mert tudniillik min-
den írás először hozzá kerül. Bele-
nézett verseimbe, majd némi homlok-
rándolás után fontoskodva kijelen-
tette, hogy bár nehéz lesz a dolog,
de ő mindenesetre véleményezni
fogja. Értsd: hónom alá nyul. Mel-
lesleg csak azt füzte hozzá, hogy a
jövő esztendőnél hamarabb ne jöjjenek,
mert hát van ugyan, aki nem tudja,
de ő jóakaratalag elárulja, hogy
minden évben, helyesebben, az év egy
bizonyos hónapjában van versszüret.
Ilyenkor dől el az összegyűlt versek
és költők sorsa. A végén leereszkedő-
leg kezelt nyújtott és egyik kezével
cigarettafarcája után kutatva, még
barátságos figyelmességgel megér-
deklődte, szoktam-e dohányozni. —
Hát izé, kérem tekintetes portás ur,
ha van, szoktam. — És most van?

Értékpapirokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt,
olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas
áron vásárol Barna Bank, Budapest,
V., Nádor-utca 26. Tőzsdével szemben.
Telefon: 213—18, 104—87.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 14-én.)

GABONAPIAC.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 16.40—16.50, 78 kg-os 16.55—16.75, 79 kg-os 16.70—16.90, 80 kg-os 16.80—17.10, felsőtiszai 77 kg-os 16.20—16.45, 78 kg-os 16.35—16.60, 79 kg-os 16.50—16.75, 80 kg-os 16.60—16.90, duna-tiszai, fejemgyei, dunántúli 77 kg-os 16—16.20, 78 kg-os 16.15—16.35, 79 kg-os 16.30—16.50, 80 kg-os 16.40—16.60.

Pestvidéki rozs 11.60—11.80, egyéb 11.80—12.15; *sörárpa*, elsőrendű 17—17.50, másodrendű 15.75—16.75, harmadrendű 15—15.50; *takarmányárpa*, elsőrendű 13.50—13.75, másodrendű 13.15—13.50; *zab*, elsőrendű 14—14.30, másodrendű 13.85—13.95; *tengeri*, tiszántúli 13.20—13.30, egyéb 12.90—13.05; *buzakorpa* 12.10—12.25; *8-as liszt* 14.20—14.40 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* májusra: 15.85—15.86, júniusra: 15.52—15.53, *Rozs* májusra: 11.70—11.73, júniusra: 11.62—11.65, *Tengeri* májusra: 12.15—12.18, júliusra: 11.56—11.58 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Maunthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) A hideg időjárás igen jelentékeny fagykárokat okozott. A répa- és burgonya-területek helyenként csaknem teljesen kifagytak, de lényeges fagykárok voltak lucernában, tengeriben, egyes főzélkékben, továbbá repcében is. *Lucernában* a belföldi forgalom élénk, ára nem változott. — *Szudánjü és muhar-magban* a kereslet erősen megeléknült. *Kölesfélék* iránt az érdeklődés, tartott árak mellett, a multheti keretben mozgott. *Fűmagoknak és fűmagkeverékeknek* állandóan jó kelendősége van. *Répa-mag.* Mivel a fagykárok legérzeke-nyebben a takarmányrépa és cukorrépa-területeket sújtották, rendkívül élénk volt az üzlet és a kereslet megközelítette a földény forgalmát. A készletek ugyszólván kifogytak. *Biborhere.* Üzletkötések még nem történtek. *Mákból* a piacra kerülő tételek a kivitel nehézségei folytán nehezen találhatnak elhelyezést. A budapesti *Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában:* Köles, fehér 16—16.50, vörös 14.25—15.50, vegyes 13.75—14.25; tökmag, nagy 24—26, kis 22—22; mák (kék) 42—44.50; bab: dunai szokvány 15.60—15.50, dunántúli szokvány 15.50—16, felsőm. szokvány 13.50—14; lucernamag 150—170; muharmag 15—15.50; esillagfürt 11.50—12.50 pengő métermázsánként.

Abrahtakarmánypiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 12.75, borsókorpa 12.75, buza-konkoly 12.50, buzaakorpa 12.25, buza-takarmányliszt 14.75, konkolydara 12.75, lenmagpogácsa 14, napraforgópogácsa

13, szárított répaszelet 11, repcepogácsa 9.50, rozskonkoly 9.75, rozskorpa 12.25, rozstakarmányliszt 13.50, tökmagpogácsa 15 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 7.80—8.70, másodrendű 7—7.40, sarjuszéna 7, muharszéna 8.60—9, lucernaszéna 9.80—11, búkkönyös rozs 4, alomszalma, elsőrendű 5.40—5.60, másodrendű 4.60—5.20 pengő métermázsánként.

Cirowszakál. Uradalmi prima takaró szalma 43—46, kistermelői prima takaró szalma 41—43, belés szalma, átlagárban 30 pengő métermázsánként. *Ciromag* 10.50 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jámosökrök. Elsőrendű belföldi jámosökrök (tarka) és beállítani való tinó 40—46, elsőrendű belföldi jámosökrök (fehér) 40—44, másfél éves tinók 30—40, másfél éves ösök 38—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Borjувásár. Elsőrendű 62—70, másodrendű 52—60, harmadrendű 36—50 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Vágómarháváásár. Bika, magyar, másodrendű 33, bika, tarka, elsőrendű 49, másodrendű 34—48, harmadrendű 26—32, ökör, magyar, másodrendű 32—52, harmadrendű 23—31, ökör, tarka, elsőrendű 56—62, másodrendű 34—53, tehén, magyar, másodrendű 32—47, harmadrendű 25, tehén, tarka, elsőrendű 52—57, másodrendű 33—51, harmadrendű 26—32, növendék (éves) 30—49 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Prima, uradalmi zsírser-tés páronként 340 kg-on felül 73—75, prima szedett 62—64, silány 44—54 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 280—450, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 210—300, öszvér 38, alárendelt 25—220, vágó 20—140 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 40—45 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Gyapju. A június 27-iki budapesti gyapjuaukció iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

Nyersbőr. *Marhabőr*, 45 kg-ig, magyar 68, tarka 78—85, *borjubőr*, hosszú láb-bal 1.25, rövidlábbal 1.35, juh-bőr, magasgyapjas 0.70—0.72, rövidgyapjas 0.55—0.60, *báránybőr*, merinó 1—1.10, tarka 50—55 fillér kilogrammonként. *Lóbőr:* mészáros-lóbőr 12 pengő, kisebbek 10—20 százalékkal olcsóbbak darabonként.

Tej és tejtermékek: Teljestej 32, lefőzött tej 8, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált teavaj 280—320, tehéntúró 60—80, juh-sajt 180—240, trappista 160—240, emmentáli 240—360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Éltőbaromfi:* Tyuk 1.80—3.50, csirke 0.80—2 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.30—1.50, csirke 3—3.40, rucsa, hizott 1.30—1.60, lud, hizott 1.30—1.60, pulyka, hizott 1.20—1.50, libamáj 5—8 pengő kilogrammonként. Teatojás 6—7, főzőtojás és apró 5—5.8 fillér darabonként.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.08—1.24, sózott, kenyér 1.20—1.40, füstölt 1.40—1.80, háj 1.24—1.32, tepertő 1.20—1.80, sertészsír, helybéli 1.16—1.32 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.30—1.60, harcsa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 2.80—3.60, félédes 2.60—3, rózsza 2—2.40, mák, kék 0.64—0.80, pergetett méz 0.96—1.40, háziszappan, szln 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 32—40, petrezselyem 30—40, zeller 40—50, kalarábé 14—28, vöröshagyma, makói 44—56, közönséges 40—48, fokhagyma 160—180, cékla 16—24, savanyított káposzta 24—32, fejjessaláta 6—12 (1 darab), torma 80—120, burgonya, őszli, rózsza 10—14, nyári, rózsza 14—18, Ella 8—12, kífli 26—32, tömör csiperkegomba 160—300, mezei csiperke 180—240, szegfűgomba 240, szárított gomba 260—600, uborka 140—200, spárga, vastagszálu 100—180, zöldborsó, hüvelyes 76—120, sóska 20—36, paraj, tisztított 16—32, fekete-teretek 14—22 fillér kilogrammonként. Hónapos-terek csomonként 8—28 fillér.

Gyümölcs: Alma, külföldi 90—300, dió 120—140, dióbél 340—480,ogyoró 320—400,ogyoróbél 320—400, héjazott mandula 300—520 fillér kilogrammonként.

Füziac. A fenyőfapiac forgalma a esőkkel építkezések miatt jóval a mult évi alatt van. A kiskereskedőknel a gyenge forgalom és a nagy verseny miatt nyomottak az árak. A *tüzifapiac*on a csekély forgalom ellenére az árak emelkedő irányt mutatnak. A búkkhasába elérte a 340 pengős árat, a cserhasáb 280—290, a gyertyánhasáb 310—320, az akáchasáb 265—275 pengő budapesti paritásában. A *keményfapiac*on csak kisebb üzlet van, főleg a hűntölásra alkalmas rönköket keresik.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára május hó 14-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a bank-tól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1695—1695; dollár 34130—345.10; kanadai dollár 335—345; holland forint 231.55—233.55; német márká 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csekkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.40—65; román leu 3.20—3.30; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. MÁJUS 19—25.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **V. 19**

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból, mondja Tóth Tihamér dr. 11.15—12.15: Evangélium istentisztelet; prédikál dr. Jánosy Lajos egyetemi tanár. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Károlyi Árpád cigányzenekara. 13.40: „Világhíradó”. Máthé Elek dr. előadása. 14: Hanglemezek. 15: 1. „A legelők jövedelmezése”. Világhy Károly előadása. 2. „A második országos zöldségkongresszus”. Dr. Pinkovics József előadása. 15.50: Friss Antal gondolkodik zongorakísérettel. 16.30: „Fadrusz János, a nagy magyar szobrász”. Farkas Zoltán előadása. 17: „Májusjárás”. Néprajzi közvetítés Cigándról. Vezetel Paulni Béla. 17.55: Ferenczy Ilonka énekel zongorakísérettel. 18.25: „Író és társadalom”. Kosztolányi Dezső eszegeése. 19: Hangjátékelőadás a Studióban. „Május kisasszony”. Zenés hangjáték 3 részben. Irta: Andai Ernő. Zenejét szerzelte: Kiszely Gyula. 21: Hírek, stb. 21.30: Nemzeti hangverseny: Stefániai Imre Liszt X. és XV. rapszódiját zongorázza. 22.05: Kurina Simi cigányzenekara. 23: Roosz Emil-jazz. 00.05: Hírek.

Hétfő **20**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Vászonkészítés a múlt század elején.” (Felolvasás). 10.45: „Beszédés számok”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Országos Postászenekar. Közben: Hírek. 13.40—14.20: Sonkoly István hegedül zongorakísérettel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákléőrája: „Rembrandt”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Nyelvtisztaság”. Halász Gyula előadása. 17.35: Horváth Gyula cigányzenekara. Közben: Német nyelvoktatás. 19: „Régi színház, új mozi”.

Kárpáti Aurél előadása. 19.30: A Zene-művészeti Főiskola operatanszakai nő-vendékeinek jubiláris előadása az Operaházban. Szünetben: „A főiskolai világbajnokságok és a magyar egyetemi ifjúság”. Králik Lajos dr. előadása. Utána: Hírek, stb. 23.30: Kertész Miklós-jazz. 23.20: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Kedd **21**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Budavár bevétele 1849-ben”. Irta: Mesterházy Jenő. 10.45: „A nyári divat előfutárai”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Deák László zongorázik, Somogyi Olga énekel. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Budai honvédelmek”. Mosonyi Ferenc előadása. 17.30: Zenekari hangverseny. 18.35: Francia nyelvoktatás. 19: Berky Lili és Gózon Gyula előadóstje. 19.55: A Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara. 21.10: „Az egycsillagos lobogó diadala”. Baktay Ervin dr. előadása. 21.40: Hírek, stb. 22: Erőss István-jazz 23: Bura Sándor cigányzenekara. Közben: „A Juniusi Hétek ünnepej eseményei”. Fellner Alfréd előadása. 00.05: Hírek.

Szerda **22**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Magyar vidék: Turkeve”. (Felolvasás.) 10.45: „A színek furesaságai”. (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Bujka Jancsi cigányzenekara. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Állástalan zenészek Szimfónikus Zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákléőrája: „Népi kultúránk megmentése”. Ortutay Gyula dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Hova és miként jelentek be a rádióhallgatók, ha vételüket erőssáramu zavarok teszik élvezhetetlenné”. Stur Iván postamérnök előadása. 17.35: Kalmár

Rezső-Balázs László szalonötöse. **Közben:** Olasz nyelvoktatás. **19.10:** „Szinmű bemutató az 1880-as években”. Rédey Ti-vadar dr. előadása. **19.40:** „A magyar népszínmű énekesei. — II. rész. Hege-düsné”. Irta Pataky József. Közreműkődik: Kőszegi Teréz és Cselényi József. **20.55:** A rádió külügyi negyedórása. **21.15:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. **Közben:** Hírek, stb. **22.40:** Heinemann Sándor jazz. **23.25:** Zsámboki Miklós gondolkázik zongorakisérettel. **00.05:** Hírek.

Csütörtök 23

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Báró Amadé László, a bohém költő”. (Felolvasás). **10.45:** „Mire ügyeljen a vadevezős a Dunán”. Irta Machán Tibor. **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05—13.30:** Berend Endre szalonzenekara. **Közben:** Hírek. **13.40—14.20:** Polónyi Elemér zongorázik. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** „A háztartásról”. Vizvári Mariska előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Falvaink ivóvízellátása”. Darányi Gyula dr. egyetemi tanár előadása. **17.35:** Hanglemezek. **Közben:** Angol nyelvoktatás. **19.05:** „Hogyan alakította át az ember a Földet?” Hézsér Aurél dr. előadása. **19.35:** Gere Lola énekel zongorakisérettel. **20.10:** Vigjátékelőadás a Studióban. „Marika”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Zágon István. **21.50:** Hírek, stb. **22.10:** Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. **23.10:** Vajda Sándor—Pártos Ernő-jazz. **00.05:** Hírek.

Péntek 24

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Időszerű apróságok”. (Felolvasás). **10.45:** „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés, stb. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Beer Olga énekel, Dömötör Tibor hegedül. **Közben:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** A József nádor 2. honvédegyalogezred zenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A rádió diákfélőrája: „Falumunka a középiskolában”. Kovács Imre előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A kézműves mesterségek őstörténete”. Dobsa László dr. előadása. **17.35:** Váczi Gyula klarinétozik. **18:** Sporthírek. **18.15:** Bachmann József szalonzenekara. **18.55:** „Apák napja”. Zágon István vidám csevegése. **19.25:** Az Operaház előadásának közvetítése: „Don Juan”. Dalmű 2 fel-

vonásban. **Szünetben:** Hírek. **Az előadás után:** Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. **23.30:** Hanglemezek. **00.05:** Hírek.

Szombat 25

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Hosszabb lett az emberi élet”. Irta Fazekas István. **10.45:** „Mit nézzünk meg vasárnap?” A Szépművészeti Muzeumot ismerteti Farkas Zoltán. **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** A VII. Szegedi Ipari Vásár megnyitása. **12.45:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Közvetítés a tuberkulózis ellen küzdő szegedi társaság ünnepi kiállításáról. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A „Rádióélet” mesecéje. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Pataky Vilmos-jazz. **17.30:** Babits Mihály beszél Vörösmarty „Csongor és Tünde”-jéről. **17.50:** Utry Anna magyar nótákat énekel. **19:** „Mit üzen a rádió?” **19.35:** Revere Gyula-Hannover György-Paul Tibor hárfahagedűklarinet hármasa. **20.25:** Vigjáték-előadás a Studióban: „Gyuri urfi”. Énekes vigjáték 3 felvonásban. Irta: Boross László. **Utána:** Hírek, stb. **22.40:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. **00.05:** Hírek.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, V. 19, 12.40—13.50: Hangverseny. **15—15.40:** Hangverseny. **17.45—18.55:** Szalonzene. **19.05:** Előadás. **19.40—20.40:** Magyar trió. **20.45:** Előadás. **21.05—22:** Cigányzene. — **Hétfő, V. 20, 18.05—18.35:** Zongora. **19.35:** Előadás. **20.10—21.20:** Szalonzene. **21.25:** Hírek. **21.50—22.40:** Cigányzene. — **Kedd, V. 21, 18:** Mezőgazdasági félóra. **18.40—19.15:** Ének, zongora. **20:** Előadás. **20.35—21.40:** Cigányzene. **21.45:** Előadás. — **Szerda, V. 22, 17.30:** Előadás. **18.05—18.40:** Zongora. **20.20:** Előadás. **20.50—21.40:** Szalonzene. **21.45:** Hírek. **22.10—23:** Cigányzene. — **Csütörtök, V. 23, 17.05:** Előadás. **18.05—18.35:** Cimbalom. **19.40:** Előadás. **20.15—21.25:** Hangverseny. — **Péntek, V. 24, 17.05—17.30:** Jazz. **18.20:** Előadás. **19—19.45:** Hanglemezek. **19.50:** Előadás. **20.35:** Hírek. **21—21.55:** Cigányzene. — **Szombat, V. 25, 17.35—17.50:** Jazz. **17.55:** Előadás. **19.40:** Mezőgazdasági félóra. **20.30—21.20:** Hanglemezek. **21.25:** Hírek. **21.50—22.20:** Ének, zongora. **22.25—23.20:** Cigányzene.